

OTDK-dolgozat

2025.

Budapesti Gazdasági Egyetem
Kereskedelmi, Vendéglátóipari és Idegenforgalmi Kar

AZ ÖNKÉNTESSEG, MINT ÚJ MOTIVÁCIÓ NAPJAINKBAN

THE ROLE OF VOLUNTEERING NOWADAYS

Régi Boglárka Beáta

Konzulens: Sipos Erika
Kézirat lezárásának dátuma: 2024. november 04.

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	1
2. Az önkéntesség és az önkéntes turizmus fogalma, jellemzői és változása	3
2.1. Az önkéntesség fogalma, típusai.....	3
2.2. Az önkéntes turizmus definíciója és határai.....	4
2.2.1. Az önkéntes turizmus és a fiatalok utazási szokásai.....	4
2.2.2. Az önkéntes turizmus szerepe az utazási döntésekben.....	5
2.3. Az önkéntesek motivációi	5
3. Az önkéntes rendezvények és utazások Magyarországon	7
3.1. Az önkéntesség és az önkéntes turizmus helyzete és népszerűsége hazánkban	7
3.2. A fiatalok részvétele az önkéntes tevékenységekben.....	8
3.3. Az önkéntes tevékenységhez kapcsolódó szervezetek és programok	8
3.3.1. Önkéntes utazással kapcsolatos hazai utazási irodák példái	8
3.3.2. Hazai önkéntességgel kapcsolatos rendezvények.....	9
3.3.2.1. Önkéntes Központ Alapítvány.....	9
3.3.2.2. PET kupa.....	11
3.3.2.3. Országos elsősegélynyújtó verseny.....	12
3.3.2.4. Katasztrófavédelmi ifjúsági verseny	13
3.4. Az egyetemi hallgatók szerepe az önkéntes turizmusban	13
3.4.1. Az egyetemi évek és az önkéntesség kapcsolata.....	14
3.4.2. Az egyetemi szervezetek és események szerepe az önkéntes programok szervezésében.....	14
4. Külföldi kitekintés	15
4.1. Az önkéntes programokkal kapcsolatos vélemények	15
4.1.1. Az önkéntes turizmus előnyei és hátrányai.....	15
4.1.1.1. Fogadó ország, közösség, szervezet tapasztalatai.....	15
4.1.1.2. Önkéntesek tapasztalatai.....	17
4.2. Külföldi önkéntes szervezetek, platformok és utazási irodák.....	18
4.2.1. Projects Abroad.....	18
4.2.2. Volunteer World.....	21
4.2.3. TourRadar.....	23
4.2.4. HelpX.....	24
4.3. Az önkéntes turizmussal kapcsolatos külföldi tanulmányok.....	24

4.3.1. Az önkéntes turizmus és fajmegőrzés kapcsolata Utila szigetén, Honduras-ban.....	24
4.3.2. Az önkéntes turizmus hatásai Costa Ricában: Tinédzserek, közösségek és a környezet.....	25
5. Kutatás módszertana	26
5.1. Szekunder kutatás.....	26
5.2. Primer kutatás.....	26
6. Eredmények	29
6.1. A fiatalok motivációi az önkéntes programokban	29
6.2. Az önkéntes tevékenységhez kapcsolódó események és projektek	30
6.3. Az egyetemi kezdeményezések szerepe.....	35
6.4. Az önkéntes turizmus hatása az utazási szokásokra és preferenciákra	36
6.5. A fiatalokat hátráltató tényezők az önkéntes turizmus területén	39
7. Következtetések és javaslatok	40
7.1. Az önkéntes rendezvények és utazások jövője Magyarországon	40
7.2. Javaslatok az önkéntes turizmus fejlesztésére.....	41
7.3. A kutatás korlátjai és további kutatási irányok	42
8. Összefoglalás	43
Irodalomjegyzék	45
Melléklet	48
I. Kérdőív	
II. Interjú kérdések	
III. Fókuszcsoporthoz kérdések	

TÁBLÁZATOK JEGYZÉKE

1. Táblázat: Az Önkéntes Központ Alapítvány jogviszonyban álló önkénteseinek és az általuk végzett összes órák száma 2018–202311
2. Táblázat: Az Önkéntes Központ Alapítvány alkalmi önkénteseinek és az általuk átlagosan végzett munkaórák száma havonta 2018–202312

ÁBRAJEGYZÉK

1. ábra: Ha már önkénteskedtél, mi motivált a részvételre? (ha még nem tetted, mi motiválna)	32
2. ábra: Egy egyszeri belföldi rendezvényért mekkora távot tennél meg maximum?	33
3. ábra: Milyen típusú eseményen vettél/vennél részt?	34
4. ábra: Volt rá példa, hogy az ilyen eseményeken való részvétel következtében máskor is önkénteskedtél/önkénteskednél?	34
5. ábra: Tagja vagy valamilyen hallgatói szervezetnek? Ez befolyásolta az önkéntességben való részvételedet?	37
6. ábra: Mennyire befolyásolja az utazási döntéseidet az önkéntesség lehetősége?	39
7. ábra: Szívesen utaznál ilyen céllal külföldre?	39
8. ábra: Mennyire választanád az önkéntes turizmust egy hagyományos turisztikai utazás helyett?	40
9. ábra: Milyen típusú önkéntes programon vennél inkább részt?	40
10. ábra: Mi tartana/tart vissza az önkéntes utaktól?	41

1. BEVEZETÉS

Az önkéntesség és ezen belül maga az önkéntes turizmus is egyre nagyobb népszerűségnek örvend a globális társadalmi felelősségvállalás és a fenntarthatóság iránti érdeklődés növekedése miatt. Az önkéntes turizmusban résztvevők ötvözhetik a jótékony célú munkát az utazás élményével, miközben személyes fejlődésükre is fókuszálhatnak. Magyarországon az önkéntesség kultúrája iránti érdeklődés folyamatosan nő, így a szervezetek és alapítványok által szervezett rendezvények egyre gyarapodnak. Hazánkban az önkéntes turizmusnak még nincsen kiépített kultusza, azonban egy nagyon fontos és kiemelkedő téma, aminek értékeit egyre több fiatal is felfedezi.

A kutatás célja

A kutatásom célja, hogy feltárja az önkéntesség, mint motiváció szerepét a desztinációválttatásnál a fiatalok körében, különös tekintettel Magyarországra. Az önkéntes turizmus egyre népszerűbb a fiatalok körében, mind hazai, mind nemzetközi szinten. A kutatás során magyarországi és külföldi példákon keresztül vizsgálom, hogy az önkéntes tevékenységek milyen mértékben befolyásolják a fiatalok utazási szokásait, motivációit és fogyasztási jellemzőit. Emellett az önkéntességgel és jótékonyssággal kapcsolatos rendezvények szerepét is elemzem, melyek elősegítik a fiatalok részvételét ezekben a programokban.

A kutatás további célja, hogy értékes betekintést nyújtson a turisztikai ipar számára az önkéntes turizmus piacának fejlesztéséhez. Az eredmények segíthetnek szervezeteknek a fiatalok számára vonzóbb önkéntes programokat szervezni, amelyek hozzájárulhatnak a turizmus fenntarthatóságához és a közösségi értékek erősítéséhez. Ezen kívül a kutatás rávilágít arra is, hogy az önkéntes tevékenységek milyen hatással vannak a résztvevő fiatalok személyes és szakmai fejlődésére, valamint hogyan járulnak hozzá a helyi közösségek jólétéhez.

A kutatás során különös figyelmet fordítok azokra a rendezvényekre és programokra, amelyek az önkéntesség és a jótékonyág köré szerveződnek. A hazai és nemzetközi példák elemzése révén arra törekszem, hogy feltárjam azokat a kulcsfontosságú tényezőket, amelyek sikeressé teszik ezeket a programokat, és amelyek alapján a turisztikai ipar fejlesztheti és népszerűsítheti az önkéntes turizmus lehetőségeit.

Kutatási kérdések

1. Mekkora mértékben befolyásolja a turisztikai helyváltoztatást az önkéntesség, mint motiváció?
2. Milyen nagyobb turisztikai események és projektek léteznek Magyarországon, amik önkéntességgel kapcsolatosak?
3. Milyen egyetemi kezdeményezések vannak és hogyan befolyásolják az egyetemi jóléti események a fiatalok motivációját?
4. Milyen hatással van az önkéntes turizmus a magyar fiatalok utazási szokásaira és preferenciáira?
5. Milyen további fejlesztési ötletekkel, programokkal, szolgáltatásokkal lehetne tovább színesíteni az önkéntességgel kapcsolatos eseményeket hazánkban?

2. AZ ÖNKÉNTESSEG ÉS AZ ÖNKÉNTES TURIZMUS FOGALMA, JELLEMZŐI ÉS VÁLTOZÁSA

2.1. Az önkéntesség fogalma, típusai

Az Önkéntes Központ Alapítvány meghatározása az önkéntesség fogalmára a következő:

„Az önkéntesség olyan tevékenység, melyet egyénileg vagy csoportosan, rendszeresen vagy alkalmanként, belföldön vagy külföldön a közös jó érdekében személyes akaratból végeznek anyagi ellenszolgáltatás nélkül. Az önkéntes tevékenység közvetlen anyagi haszonnal nem jár annak végzője számára, továbbá az önkéntes nem helyettesíti a fizetett munkaerőt. Az önkéntes nem elsősorban saját családjának segít, munkálkodása hozzáadott értéként jelenik meg a fogadó szervezet életében. A tevékenység megvalósulhat non-profit, civil szervez, vagy állami intézmény, ritkább esetben for-profit szervezet (cégek, vállalkozások) keretein belül. Előnye, hogy elősegíti a társadalmi beilleszkedést, hozzájárul a szegénység, a kirekesztődés csökkentéséhez és a teljes foglalkoztatottsághoz. Az önkéntesség segít környezetünk és közösségünk jobbá tételében.” (Csordás, ed., 2017).

Az önkéntes tevékenység kulcsfontosságú szerepet játszik társadalmunkban, hiszen nemcsak az egyének, hanem a közösségek életét is gazdagítja. Ez a fajta társadalmi elköteleződés segít az embereknek beilleszkedni, önértékelésüket növelni és olyan készségeket elsajátítani, amelyekre a munkaerőpiacon is szükségük lehet. Az önkéntesség nemcsak egyéni szinten, hanem társadalmi szinten is számos pozitív hatással jár. A Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégia is felhívja a figyelmet az önkéntesség fontosságára. A stratégia szerint az önkéntesség erősíti a társadalmi összetartozást, segíti a hátrányos helyzetű csoportokat, és hozzájárul Magyarország intézményeinek fenntarthatóságához. Az önkéntesség lehetővé teszi, hogy bárki, függetlenül a származásától vagy helyzetétől, részt vegyen a társadalmi életben és hozzájáruljon a pozitív változásokhoz. Az önkéntes tevékenység nemcsak a társadalmi problémák megoldásában játszik fontos szerepet, hanem a demokratikus értékek erősítésében is. Az önkéntes szervezetekben és közösségekben való részvétel során az emberek megtanulják a közös döntéshozatalt, a felelősségvállalást és a szolidaritást. Ezáltal az önkéntesség hozzájárul egy olyan társadalom építéséhez, ahol az emberek aktívan részt vesznek a közügyekben és szeretnének tenni egymásért. Összefoglalva, az önkéntes tevékenység egy olyan sokoldalú eszköz, amelynek segítségével erősíthetjük a társadalmi kohéziót, javíthatjuk az életminőséget és elősegíthetjük a fenntartható fejlődést. Az önkéntesség nemcsak a társadalom számára hasznos, hanem az

egyének számára is számos lehetőséget nyújt a személyes fejlődésre és a közösségi életben való aktív részvételre (Központi Statisztikai Hivatal, 2021).

2.2. Az önkéntes turizmus definíciója és határai

Az önkéntes turizmusban olyan személyekkel találkozhatunk, akik önkéntes szervezésű utazásokon vesznek részt, hogy segítsenek a társadalom bizonyos csoportjainak akár anyagi nehézségekben, edukációs problémákban, környezeti elemek helyreállításban vagy kutatások végzésében. A turizmus ezen ága a 2000-es évek elején tapasztalt jelentős növekedést, melynek oka az olcsóbb légi utazás és az online foglalások elterjedése volt. A közösségi média megjelenése és számos szervezet által hirdetett önkéntes lehetőségek promóciója tovább fokozta az érdeklődést, hiszen az utazási tapasztalatok, élmények és vélemények könnyen megoszthatók és inspirálóak lehetnek sokaknak. Azonban a 2008-as gazdasági világválság, valamint a turizmus negatív megítélése lelassította a növekedést. Az ilyen fajta tevékenységre való motivációt felismerve több utazási iroda olyan csomagokat állít elő, amik önkéntességet is tartalmaznak (Better Volunteering Better Care, 2014).

2.2.1. Az önkéntes turizmus és a fiatalok utazási szokásai

Az utazás, a fiatal önkéntesek mobilitása az utóbbi években jelentősen növekedett. A Public Policy and Management Institute (2009) kutatása alapján 2009 előtti években Európai Unióban évente több mint 100 000 fiatal vett részt nemzetközi programokban. A mobilitást ösztönzik az EU által létrehozott szerveződések, kezdeményezések és programok, mint az Erasmus+ és az Európai Önkéntes Szolgálat. A külföldi utazások során a hallgatók biztonságosabban és szervezettebben tudnak önkéntes tevékenységet végezni, mivel általánosságban nincsenek magukra hagyva. Olyan egyénekkel vannak körülvéve, akik hasonló ambíciókkal rendelkeznek, és nyitottak az ilyen fajta programokra, így ez egy társaságkovácsoló esemény is lehet, ahol nem csak segíteni, hanem kapcsolatot építeni, ismerkedni tudnak más kultúrákkal és más nézőpontokkal. Az ilyen fajta utazások nagy hatással lehetnek a fiatalok életére, mivel javítják a nyelvi és interkulturális készségeiket, erősítik önbizalmukat, és ennek hatására tudják építeni magukat. A pozitív hatás nem csak az egyénre, hanem a társadalomra is érvényes. Ezek a fiatalok sokszor boldogabbnak, egészségesebbnek és társadalmilag jobban beintegrálódva érzik magukat.

Erről az iparágról és ennek nagyságáról, jellemzőiről nincsenek konkrét adatok, mivel az önkéntesség, az önkéntes turizmus és a turizmus határai elmosódhatnak. Az önkénteskedés fogalmára és motivációjára számos verzió létezik. Az önkéntesek önzetlenül ajánlják fel idejüket egy társadalmi ügy előmozdítására. Sokan a fejlődő országokban tapasztalt szegénység miatt

döntenek emellett a tevékenység mellett, hogy jobban megértsék a globális problémákat és segíteni tudjanak a megoldás megkeresésében. Azonban vigyázni kell, mert több kritika is megfogalmazódott már ezzel a tevékenységgel kapcsolatban, hiszen ez a fajta önkéntesség a szegénységet turisztikai árucikké degradálhatja, azonban ezekről később lesz szó (Better Volunteering Better Care, 2014).

2.2.2. Az önkéntes turizmus szerepe az utazási döntésekben

Az ilyen fajta élmény megszerzése sokszor a komfortzónából való kilépést jelenti, legyen szó szerinti desztinációváltotatásról. Belföldön talán kevesebb nehézséggel kell szembenéznük az önkéntes fiataloknak, hiszen beszélik a nyelvet, beutazható távolságokban tudnak mozogni és általánosságban alacsonyabbak lehetnek a mobilitással járó költségek is. Azonban külföldön több kihívás elé nézhetnek az önzetlen utazók. A leggyakoribb megpróbáltatások közé tartoznak a nyelvi akadályok, logisztikai problémák, a kulturális adaptáció és a pénzügyi nehézségek. Ezeken a problémákon többféleképpen lehetne segíteni, nyelvi tanfolyamokkal, kulturális érzékenyítő programokkal és pénzügyi támogatással egyaránt (Public Policy and Management Institute, 2009).

2.3. Az önkéntesek motivációi

A hagyományos önkéntesség a városiasodás és polgárosodás előrehaladtával vált egyre fontosabbá. Ennek a korai típusnak fókuszában az adományozás és jótékonykodás áll, és első sorban körépkorú vagy idősebb, családos nők végzik. Ezek közé a tevékenységek közé tartozik a ruha- és ételosztás, különböző segélyprogramokban való részvétel és a véradás. Az önkéntesek közül többen vallási indíttatásból, szolidaritásból vagy a rászorulókkal való szimpatizálásból vesznek részt ilyen célú tevékenységben. A hagyományos önkéntesség a szegények támogatását, az idősök gondozását és a társadalmi felelősségvállalást helyezi előtérbe (Csordás, ed., 2017).

Az új típusú önkéntesség központjában az információs társadalmi értékek, mint például szaktudás megszerzése, annak gyakorlati alkalmazása és a folyamatos tanulás áll. Ezt a fajta önkéntességet nagy számban választják a fiatalok, akik elsődlegesen érdekalapú motivációval rendelkeznek, és hasznos tapasztalataikat majd a karrierépítésükhöz szeretnék felhasználni (Csordás, ed., 2017).

Az önkéntes tevékenységek általánosítása azonban nem teljesen lehetséges, mivel az önkéntesek nem alkotnak homogén közeget. A jótékonykodóknak sokszor eltérő motivációik és elvárásaik vannak. Ezzel minden fogadó szervezeti koordinátornak érdemes tisztában lennie (Csordás, ed., 2017).

Napjainkban az önkéntesség fogalma tágabb lett, és más típusú formái is megjelentek. A megszokott és tradicionális motívumok mellett egyre gyakoribbak és nagyobb hangsúlyúak a modern, önérdekű motivációk is, mint a karrierépítés, a kapcsolatépítés, vagy az önfejlesztés (Fényes, 2015).

Az önkéntes turizmus egy alternatív turizmusforma, amely a társadalmi segítségnyújtást ötvözi a személyes fejlődéssel. Sok önkéntes a komfortzónából való kilépés és önfejlesztés céljából érkezik erre a területre, nem véletlenül, hiszen itt kilépnek a mindennapi életükből, és új tapasztalatokat szereznek. Az önkéntes turizmus előidézhethet egy bizonyos liminális állapotot, ami egy olyan jelenség, amelyben az egyén átlép a régi identitásából egy újba, miközben egy átmeneti, bizonytalan fázison megy keresztül. A folyamat három szakaszból áll: az egyén elszakad korábbi identitásától, majd egy átmeneti időszak következik, amelyben új identitást épít ki magának. Végül újra beilleszkedik a társadalomba, de már az új tapasztalatok és perspektívák birtokában. A résztvevők tapasztalatai fokozatosan mélyülnek, attól függően, hogy mennyire merülnek el a helyi kultúrában és a közösségi munkában. Az átalakulási folyamat mértékét befolyásolja az élmények hitelessége és az érzés, hogy tényleg jelentős munkát tudtak végezni a helyi közösségek szempontjából. Azok a turisták, akik úgy érzik, hogy hiteles kapcsolat alakítottak ki a helyi közösségekkel és valódi pozitív hatást értek el, nagyobb mértékben éltek át bármiféle átalakulást. Az önkéntesek által átélt liminális állapot mélysége egyénenként eltérő lehet, és szoros összefüggésben áll azzal, hogy mennyire érzik kielégítettnek társadalmi felelősségvállalási igényeiket (Magrízos, E., et al., 2020).

Az egyik legjelentősebb motiváció az önkéntes munkában a segítségnyújtás öröme volt, azzal az általános hozzáállással, hogy a gyermekeken, idősekön, súlyos betegeken segíteni egyfajta erkölcsi kötelesség. A tradicionális önkéntesség mellett nagyrészt a fiatalok motivációjában fellelhető új fajta indíték, ami elsődlegesen a gyakorlati tapasztalat, a kapcsolati tőke bővítése és a szakmai fejlődés (Központi Statisztikai Hivatal, 2021).

Fényes (2015) kutatásában rámutat arra is, hogy több mutató kiemelhető az önkéntes turizmusban résztvevő hallgatók csoportosításában, mint például, hogy a hallgatók önkéntes tevékenységét nagymértékben befolyásolja a vallásosság. A vallásosabb hallgatók gyakrabban vesznek részt önkéntes munkában, illetve a pedagógiai képzésben résztvevők körében is magasabb az önkéntesek aránya, mint más karokon.

3. AZ ÖNKÉNTES RENDEZVÉNYEK ÉS UTAZÁSOK MAGYARORSZÁGON

3.1. Az önkéntesség és az önkéntes turizmus helyzete és népszerűsége hazánkban

Az önkéntes tevékenység végezhető lakókörnyezetünkben, a munkahelyünk, oktatási intézményünk környezetében, belföldön, illetve külföldön is. A legnépszerűbb önkéntes tevékenységek közé tartozik a szociális munka, mint például a hajléktalanok segítése, idősotthonok látogatása, a környezetvédelem, a kulturális és sporttevékenységek szervezése, valamint az oktatásban és képzésben való részvétel (Gyorgyovich et al., 2018).

Magyarországon 2018-ban a felnőtt lakosság 27,4%-a végzett önkéntes tevékenységet, ami hozzávetőlegesen 2 millió 209 ezer embert jelent. Azonban az előző évekre vonatkozó mérések azt mutatták, hogy a válaszadók 17%-a már előzetesen is vett részt ilyen fajta tevékenységben, így a magyar felnőttek összességében közel felének voltak már önkéntestapasztalatai. Észrevehető, hogy a női, illetve a diplomát szerzett személyek aránya magasabb. A lakóhely fontossága is megjelenik, a fővárosban élők mindössze bő 10%-ot tettek ki 2018-ban, ellenben az egyéb városokban és falvakban lakókkal, akik nagyobb arányban voltak jelen. Ennek oka a kisebb településeken kialakult erős közösségi érzés és a kölcsönös segítségnyújtás hagyománya lehet. A szubjektív anyagi helyzet és a vallásosság is szoros összefüggést mutat az önkéntes tevékenységben való részvétellel. A középosztálybeliek és a vallásosok körében nagyobb valószínűséggel találkozunk önkéntességben jártas személyekkel. (Gyorgyovich et al., 2018).

2019-ben 2 millió 386 ezer fő, 2020-ban azonban már csak 2 millió 230 ezer fő végzett önkéntes munkát Magyarországon. A visszaesésben szerepet játszott a Covid19-járvány. Habár az önkéntesség szerepe számos területen jelentősen megnőtt, az idősebb személyek és a karanténba került embereknek nyújtott segítségben, az online oktatásra való átállás a diákok kötelező önkéntes munkavégzése ez időszak alatt nem, vagy csak korlátozottan valósult meg. Az önkéntes közösségi szolgálatban részt vevők száma is a 2019-es számokhoz képest feleződött, az általuk dolgozott órák száma, pedig 40%-ra csökkent (Központi Statisztikai Hivatal, 2021).

Az önkéntesek elköteleződése és szerepvállalása legjobban az általuk végzett munkaórák számában mutatkozik meg, amely 2020-ban több mint 196 millió óra volt. A résztvevők 71%-a egy év alatt maximum 60 órát dolgozott ilyen területen, ami az összes munkaóra 19%-a. Ezzel szemben az önkéntesek mindössze 4,4%-a végzett rendszeresebb munkát, évi minimum 400 órát, ami az összes ledolgozott óra 41%-át tette ki. A becslések alapján egy önkéntes munkát

végző személy átlagosan 183 ezer forint értékben járult hozzá Magyarországon a társadalmi és gazdasági teljesítményhez (Központi Statisztikai Hivatal, 2021).

3.2. A fiatalok részvétele az önkéntes tevékenységekben

A folyamatosan változó világban a Z generáció munkavégzésére és hozzáállására elmondható, hogy gyakran a mennyiséget preferálják a minőséggel szemben. Minél több mindent ki szeretnének próbálni, meg szeretnének ismerni és az ott szerzett tapasztalatokat fel szeretnék használni majd a munkájuk vagy akár magánéletük során. Így a hallgatók körében az új típusú önkéntes lehetőségek lettek népszerűek, melyek rövid távú, rugalmasabb keretek között zajlanak, és kevésbé kötelező jellegűek (Fényes, 2015).

3.3. Az önkéntes tevékenységhez kapcsolódó szervezetek és programok

3.3.1. Önkéntes utazással kapcsolatos hazai utazási irodák példái

Hazánkban még nem teljesen épült ki az önkéntességet előrébb helyező utazások kultusza. Az Apsara Adventures utazási iroda kínál jelenleg 3 utazást, ami önkéntességet is tartalmaz. Ebből két út desztinációja Thaiföld, ahol a résztvevők 5 napot tudnak eltölteni egy elefánt rezervátumban, idős, vak és sérült elefántok körében. A program célja, hogy az állatoknak a lehető legjobb körülményeket tudják biztosítani, és be tudják gyógyítani testi és lelki sebeiket. Az önkéntesek segíteni tudnak az elefántok medencéjének kitisztításával, az élelmiszerek pakolásával és elkészítésével. Ezek mellett kutyasétáltatásra is van lehetőség. A harmadik utazás egy orángután rezervátumba invitálja az utazni vágyókat Szumátra szigetén. Itt 6 napot tudnak segíteni a résztvevők, az állatok megfigyelésével, GPS koordináták rögzítésével, térkép rajzolással és a megfigyelt növény- és állatfajokról készített listákkal. Továbbá lehetőség nyílik az utazás során faültetésre és tanári asszisztensi munkára a helyi iskolában (apsaraadventures.com, 2024)

Egy szintén magyar utazási iroda, a Futura Travel, úgynevezett segítő utazásokat hozott létre. Ezt a fogalmat magyarul ez a cég alkotta meg, olyan újfajta, hazánkban még nem elterjedt úttípust jelent, ami összekapcsolja az egzotikus nyaralásokat a humanitárius misszióval. Bár a saját maguk által megalkotott definícióban szerepel a humanitárius misszió kifejezés, a holnapon szintén feltüntetik a következő bekezdésben, hogy „Ezek az utak nem azonosak egy humanitárius misszióval”. Az utazások során az önkéntesek helyi alapítványokkal dolgozhatnak közösen, megismerkedhetnek a helyi lakosokkal és szerves részei lehetnek a hétköznapijaiknak. A

segíteni vágyók kisebb projektek megvalósításában tudnak részt venni, mint például árvaházak, egészségügyi intézmények felújítása, építkezéseken való munka, állat- és környezetvédelem és oktatás. A honlapon összesen 2 ajánló található a segítő utazásokkal kapcsolatban, 2 Balin történő segédkezés. Az egyik utazás során óvodákban lehet tanítani, a másik utazás egy teknősrezervátumba invitálja a résztvevőket, azonban mindkettő utazás 2018-as adattal van feltüntetve, és nem mutat jelenlegi aktivitást. (futratravel.hu, 2018).

A Humtour Kft. elsősorban, az általuk megfogalmazott, vidéki turisztikai programokkal foglalkozik, amelyek a helyi hagyományokat és gasztronómiát mutatja be Magyarországon. Nagy szerepet játszik utazásaik során a fenntarthatóság is, ahol megemlítik, hogy fontos számukra a hátrányos helyzetűek segítése és a megkülönböztetésmentesség. Szeretnék a túráikat minél szélesebb rétegeknek elérhetővé tenni, játékonysági és szociális szervezetekkel együttműködve is akár, azonban figyelni szeretnének a negatív hatás minimalizálására mind a természeti, mind a közösségi életterben. Az általános érdeklődésen kívül más konkrétumokkal nem találkozunk a honlapon (humtour.com, 2024).

3.3.2. Hazai önkéntességgel kapcsolatos rendezvények

3.3.2.1. Önkéntes Központ Alapítvány

Magyarországi aktív önkéntességgel kapcsolatos tevékenységgel foglalkozó szervezetek között nagy szerepet játszik az Önkéntes Központ Alapítvány (ÖKA), ami egy mai napig aktívan működő és átlátható szerveződés. Friss információkkal és éves beszámolókkal, statisztikákkal látja el az érdeklődőket, ezzel is biztosítva hitelességüket. Programjaik közé tartoznak játékonysági főzések, ahol adományokat gyűjtenek különböző programjaiknak, mint például az Idősek Barátai Program számára. Emellett nagy hangsúlyt fektetnek az önkéntes programokkal kapcsolatos képzésekre is, mivel a tájékozódással már nagy változásokat tudnak elérni az önkéntesek. A szervezet létrehozott egy „Önkéntességért díjat”, ami minden évben az önkéntesek által végzett tevékenység fontosságára hívja fel a figyelmet, és a civil szervezeteknél, intézményeknél és vállalatoknál kerül kiosztásra (onkenteskozpontalapitvany.hu, 2023).

Fontos feladatuk az önkéntesek közvetítése és a céges csapatépítők szervezése. Honlapjukon és Facebook oldalukon megosztanak más önkénteseket kereső szervezetek felhívásait, és 2023-ban az adatbázisukba 1820 fogadó szervezet és 7353 magánszemély regisztrált. A vállalati önkéntes programjukon keresztül olyan csapatépítő tevékenységeket szerveznek, ahol a munkavállalók önkéntes tevékenység során fókuszálhatnak a csapatkohézióra. 2023-ban 39

programot bonyolítottak le, ahol 1904 munkavállaló dolgozhatott a közös ügyért. Mindezek mellett pro bono programokat is szerveznek rendszeresen, ahol vállalatok dolgozói tudnak szakmai tudást átadni a civil szervezetek tagjai számára (onkenteskozpontalapitvany.hu, 2023).

Az Önkéntes Központ Alapítvány nagy szerepet játszik a magyarországi önkéntesek toborzásában a Mentoring Across Borders (MAB) projektbe. A MAB projekt célja, hogy európai országokban mentor központokat hozzon létre, ahol 50 év feletti, tapasztalt szakembereket mentorokká képeznek. A mentorok önkéntesként segítenék a 18-30 év közötti hátrányos helyzetű fiatalok szakmai fejlődését és beilleszkedését az európai munkaerőpiacra. A közös együttműködés gördülékenysége miatt több önkéntes találkozóra került sor, például Brüsszelben. Az ÖKA más nemzetközi kezdeményezésben is aktívan részt vesz, mint például az A Pathway To Employment és European Seniors Together projektekben. Mindezek mellett 2023-ban például három nemzetközi szakmai ernyőszervezettel dolgozhattak együtt, ami a Centre for European Volunteering, a Global Pro Bono Network és a Points of Light önkéntességgel foglalkozó szervezet volt. A nemzetközi szervezetekkel karöltve az ÖKA önkéntesei több nemzetközi találkozón vehettek részt, mint Brüsszelben, Dubrovnikban, Padova-ban és Chicagóban. A Centre for European Volunteering fontosnak tartja a fiatalok mihamarabbi bevonását, így online képzéseket is tartottak az előző évben, ahol 16 egyetemi hallgató vehetett részt, később az ÖKA szervezésében pedig ezt a motivációt szerették volna népszerűsíteni a Zrínyi Miklós Gimnáziumban is, ahol összesen 89 diák vett részt (onkenteskozpontalapitvany.hu, 2023).

1. táblázat: Az Önkéntes Központ Alapítvány jogviszonyban álló önkénteseinek és az általuk végzett összesórak száma 2018-2023

Év	Fő	Óra/Hónap	Óra/év
2018	45	20	10800
2019	60	8	5760
2020	75	8	7200
2021	82	10	9840
2022	95	32	36480
2023	82	8	7872

Forrás: Önkéntes Központ Alapítvány 2018,2019,2020,2021,2022,2023 statisztika alapján saját számítás

Az 1. táblázat adatai alapján megfigyelhető, hogy az ÖKA jogviszonyban álló önkénteseinek száma az évek során növekedett, különösen 2018 és 2022 között. Míg 2018-ban 45 fő vett részt önkéntesként a szervezetnél, ez a szám 2022-re 95 főre nőtt. Az önkéntesek által teljesített havi óraszám is jelentősen változott, mivel 2019-ben és 2020-ban mindössze 8 órát töltöttek önkéntes munkával havonta, míg 2022-ben ez az érték 32 órára emelkedett, ami az éves összes óraszám jelentős növekedését eredményezte. (1. táblázat).

2. táblázat: Az Önkéntes Központ Alapítvány alkalmi önkénteseinek és az általuk átlagosan végzett munkaórák száma havonta 2018-2023

Év	Fő	Óra
2018	5	10
2019	4	8
2020	0	0
2021	10	80
2022	20	40
2023	0	0

Forrás: Önkéntes Központ Alapítvány 2018,2019,2020,2021,2022,2023 statisztika alapján saját számítás

A 2. táblázatból kiderül, hogy az ÖKA alkalmi önkénteseinek száma azonban ingadozott az évek során. 2020-ban például egyáltalán nem voltak alkalmi önkéntesek, ez nagy valószínűséggel a Covid-19 járvány következtében alakulhatott így. 2022-ben az alkalmi önkéntesek száma elérte a 20 főt, akik havonta átlagosan 40 munkaórát teljesítettek. Az alkalmi önkéntesek által végzett munkaórák jelentős növekedése 2021 és 2022 között ahhoz a következtetéshez vezethet, hogy a szervezet sikeresen növelte az alkalmi önkéntesek bevonását és elköteleződését. Ezzel szemben 2023-ban ismételten nem voltak alkalmi önkéntesek, ami valószínűleg változó igényekre vagy programok hiányára utalhat (2. táblázat).

3.3.2.2. PET kupa

A PET kupa egy olyan kezdeményezés, ami a Tisza-folyó megtisztításával foglalkozik egész évben. Ennek az eseménynek az utolsó egy hete egy rendezvény, ahol a résztvevő önkéntesek egy versenyen mérettethetik meg magukat, ami a folyóban úszó és a partjára felhalmozódó PET palackok összeszedésére épül. A rendezvény első napján a résztvevők a már kimentett palackokból és hulladékból készíthetnek hajókat, amik segítségével le tudnak evezni a folyón és további hulladékot tudnak összeszedni. A kezdeményezés célja, hogy a nehéz feladatot, mint a szemétszedést, egy szórakoztató és inspiráló csapatépítéssé varázsolja. A szervezők úgy nyilatkoznak a rendezvényről, hogy tudomásuk szerint ez a világon az egyetlen olyan kezdeményezés, ahol a környezetszennyező hulladékból épített hajók segítségével küzdenek önkéntesek a szemetelés ellen (petkupa.hu, 2022).

A PET kupa azért vette kezdetét, mert a Tisza partján rengeteg műanyag és egyéb hulladék rakódik le minden évben. A szervezők nagy hangsúlyt fektetnek a megelőzésre, hulladékgyűjtésre és annak újra felhasználására a szórakozás mellett. A verseny úgy nevezett PET hajók között szokott zajlani, aminek a felépítését szigorú szabályzás határozza meg. A hajók úszóképességét csakis kizáróan PET palackok adhatják, amelyek részben vagy teljes mértékben a Ti-

szából vagy annak partszakaszairól kerültek összegyűjtésre. Az építmények megújuló energiával, lapáttal, vitorlával, pedállal hajthatók lehetnek, a rögzítő-ragasztóanyagok kivételével csak használt, újrahasznosított hulladékot használhatnak. A versenyen való részvételhez a hajó legénységének részt kell vennie az előzetes szemétszedésben és a hajó elkészítésében (petkupa.hu, 2022).

A rendezvény egyik fő hajtóereje az önkéntesek, akik minden évben rengeteg időt és energiát tesznek bele a folyó tisztításába. Az elmúlt 12 év során több száz önkéntes csatlakozott már a kezdeményezéshez valamilyen formában. Az önkéntesek a versenyen való részvétel és esemény lebonyolítása mellett segíthetnek még téli árterek takarításában, kiállítások és fesztiválok lebonyolításában, iskolai és óvodai rendezvényeken tartott előadásokban, hulladékszelektálásban és feldolgozásban, irodai munkában, egyéb pár napos események, mint például csapatépítő koordinálásában és külföldi expedíciókban. A rendezvényt mindenkinek ajánlják, aki szeretne segíteni, azonban hamar kell jelentkezni, mivel a közösségi média hatására nagyon népszerűvé vált ez az esemény, és már hónapokkal a kezdés előtt betelnek a helyek. A résztvevők száma jelenleg már korlátozott, mivel a szervezők állják az önkéntesek költségeit, hogy ők gondtalanul az önkéntes tevékenységükkel tudjanak foglalkozni (petkupa.hu, 2022).

A PET kupa egy kiemelkedő és példamutató magyarországi kezdeményezés, ami a jótékony cél mellett felejthetetlen élményt okoz a résztvevőknek (petkupa.hu, 2022).

3.3.2.3. Országos elsősegélynyújtó verseny

Az Országos elsősegélynyújtó verseny a Magyar Vöröskereszt szervezése által kerül megrendezésre immár 52 éve. Ennek a versenynek az elsődleges célja az elméleti és gyakorlati ismeretek tanítása és a humanitárius gondolatmenet terjesztése már fiatal korban is (voroskereszt.hu, 2024).

A versenyen 5 fős csapatok három kategóriában vehetnek részt, gyermek, ifjúsági és felnőtt kategóriában. A verseny három fordulóból áll, területi, vármegyei és országos döntőből. Az országos döntő egy általánosságban több napos rendezvényt foglal magában, ahol a vármegyei forduló nyertesei tudnak részt venni. A résztvevők szállást, étkezést és programlehetőségeket kapnak a minden évben másik településen tartandó rendezvényen (voroskereszt.hu, 2024).

Az elsősegély népszerűsítése mellett a versenyzők véradásra ösztönzik a település lakóit a verseny során, és segítenek felhívni a figyelmet az önkéntes mentők, egészségügyi dolgozók munkájára is (voroskereszt.hu, 2024).

3.3.2.4. Katasztrófavédelmi ifjúsági verseny

A Magyar Polgári Védelmi Szövetség minden évben egy Katasztrófavédelmi ifjúsági versenyt hirdet az általános iskolák és középiskolák tagjai számára. A verseny célja, hogy a résztvevő tanulók játkos módon sajátítsák el tudásukat, gyakorlati tapasztalatot szerezzenek és bővítsék a veszélyhelyzeti ismereteiket. Ezeken a versenyeken megismerhetik a katasztrófavédelemmel foglalkozó szakemberek munkáját, és tájékozódást szereznek a hulladékszedés pontos menetéről (komarom.katasztrofavedelem.hu, 2024).

3.4. Az egyetemi hallgatók szerepe az önkéntes turizmusban

3.4.1. Az egyetemi évek és az önkéntesség kapcsolata

A középiskola után a tanulók már kezdetleges tapasztalattal érkeznek az egyetem falai közé, mivel érettségi bizonyítványuk megszerzéséhez előzetesen közösségi szolgálatot kellett már tenniük. Az egyetemi éveik során, így nem ismeretlen fogalom számukra az önkéntesség. A 2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról önkéntességgel foglalkozó pontja meghatározza, hogy a felsőoktatási jogszabályok lehetőséget adjanak arra, hogy a hallgatók a szabadon választható tárgyak mellett önkéntes tevékenységben vehessenek részt. A felsőoktatásban tanuló hallgatók számára az egyetemi évek rengeteg lehetőséget rejtenek, amelyek bővítik és gazdagítják az élményüket, illetve fontos tapasztalatokat szerezhetnek az önkéntes tevékenység közben (net.jogtar.hu, 2024).

Jogszábai háttér

„2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról, XIII. Fejezet. A tanulmányi kötelezettségek teljesítése 49. §

(2) * A hallgató részére biztosítani kell, hogy tanulmányai során az oklevél megszerzéséhez előírt összes kredit legalább öt százalékáig, az intézmény szervezeti és működési szabályzata alapján szabadon választható tárgyakat vehessen fel – vagy e tárgyak helyett teljesíthető önkéntes tevékenységben vehessen részt –, továbbá az összes kreditet legalább húsz százalékkal meghaladó kreditértékű tantárgy közül választhasson.

(2a) * Biztosítani kell, hogy a hallgató egyéni tanulmányi rendjében – külön önköltség, illetve térítési díj fizetése nélkül –

a) az összes előírt kreditet tíz százalékkal meghaladó kreditértékű tárgyat, továbbá azt, hogy

b) az összes előírt kredit tíz százalékaig terjedően nem magyar nyelven oktatott tárgyat” (2011. évi CCIV. tv.).

3.4.2. Az egyetemi szervezetek és események szerepe az önkéntes programok szervezésében

A felsőoktatásban számos önkéntességgel kapcsolatos kezdeményezéssel találkozhatunk országszerte. Az egyetemi kezdeményezések, mint például a Budapesti Gazdasági Egyetem (BGE) Önkéntesség hete egy olyan rendezvénysorozat, amit évente tartanak az intézmény keretei között. Különböző szervezetekkel együttműködve tevékenykedhetnek a hallgatók egy egész héten keresztül különböző területeken. 2022-ben például a Budapest Bike Maffia, Magyar Turista Egyesület, Szociális és Rehabilitációs Alapítvány, Ürömi Állatotthon, Down Alapítvány és az Oltalom Karitatív Egyesület segítségével siethettek a BGE tanulói. 2023-ban összesen 400 órát dolgoztak az esemény keretein belül az oktatók és a hallgatók karöltve (Budapesti Gazdasági Egyetem, 2024).

A hallgatói szervezetek is nagy részben hozzájárulnak az önkéntesség népszerűsítéséhez a felsőoktatási intézményekben. A BGE különböző hallgatói szervezetei például rendszeresen szerveznek a szervezeten belüli tagoknak jótekonysággal kapcsolatos csapatépítő eseményeket, illetve jótekonysági gálákat az egyetemi hallgatók számára. Például az egyetemi Hallgatói Önkormányzatok már állandó kapcsolatot építettek ki a Szociális és Rehabilitációs Alapítvánnyal, és rendszeresen visszalátogatnak az intézménybe, hogy az ott élő gyermekek számára játékos kültéri eseményeket szervezzenek (Budapesti Gazdasági Egyetem, 2024).

4. KÜLFÖLDI KITEKINTÉS

4.1. Az önkéntes programokkal kapcsolatos vélemények

4.1.1. Az önkéntes turizmus előnyei és hátrányai

4.1.1.1. Fogadó országok, közösségek, szervezetek tapasztalatai

Az identitás és önbecsülés szerepének fontossága nem csak az önkéntesekkel kapcsolatban figyelhető meg, hanem a fogadó országokban dolgozó szervezetek vezetőivel, dolgozóival kapcsolatban is. Az egyén társadalmi élete során számos szerepet vesz fel, amelyek jelentősen befolyásolják önértékelését. Az önértékelés szorosan összefügg azzal, hogy az egyén mennyire képes azonosulni ezekkel a szerepekkel és mennyire érzi sikeresnek azok betöltését. Az önkéntes turizmus különleges környezetet teremt az ilyen területen dolgozók számára, ahol ezek a szerepek és interakciók nyilvános, mégis bensőséges térben zajlanak. A kutatás során megállapítható volt, hogy a dolgozók a kezdeti idegesség és féltékenység ellenére az önkéntesekkel való találkozások során pozitívabb önképet alakítottak ki, ami önbecsülésük növekedéséhez vezetett. A dolgozók a különböző, az önkéntesekkel való interakció során felvett szerepeik által, például idegenvezetőként, tudásátadóként vagy személyes történeteik megosztásával erősíthették önértékelésüket, és felismerhették saját közösségükben és az önkéntes turisták körében betöltött jelentőségüket és fontos szerepüket (Ch. R. Hollas et. al., 2022).

A fogadó országok számára elsődlegesen a pénzügyi támogatás a legmegfelelőbb jótékonyági tevékenység, legyen szó akár adományozásról, helyi turizmus támogatásáról vagy helyi termékek vásárlásáról. Az önkéntes utazások ezt lehetővé teszik, mivel az agyagi támogatás mellett globális tudatosságot és közösségi érzést teremthetnek. A tájékozódás az egyik legfontosabb elem az ilyen fajta szerveződésekben, mivel sokszor petíciókkal és lobbizással tudnak a segíteni vágyók tenni a helyi közösségért, mivel egy új és ismeretlen közegbe nehezebben lehet egy külső félnek beleslátania. Ezek miatt a legnagyobb változást otthon a saját környezetükben tudják rendszeres munkával végezni az önkéntesek. Ezek az alternatívák talán nem olyan globálisak vagy hatalmasok, mint egy két hetes önkéntes utazás egy egzotikus országba, de lehet nagyobb hatással bírnak és kisebb a kockázata a kár okozásának (Roundtable, 2018).

A szakirodalomban találhatunk példát, amelyek szerint az önkéntes turizmusban résztvevők motivációi gyakran individuális jellegűek, és kevésbé összpontosítanak a helyi közösségek

strukturális problémáira. Az önkéntes turisták gyakran idealizálják a szegénységet és a társadalmi egyenlőtlenséget, esztétikai élményként tekintve ezekre a jelenségekre. Ez az idealizálás hozzájárulhat a neokolonialista viszonyok fenntartásához, mivel elfedheti a mögöttük álló mély társadalmi problémákat (S. Magrizos et. al., 2021).

A külföldi alkalmi vagy rövidtávú önkéntességgel sokszor csak ideiglenes és felszínes hatásokat tudnak elérni a segítők. Például az oktatásban való részvételnél a gyermekek könnyen kötődni tudnak ideiglenes tanáraikhoz, ami egy egészségtelen szocializálódáshoz vezethet. Példának okáért az anyag megértését is hátráltathatja a folyamatosan változó oktatói módszertan. Az érzelmi kötődés a gyermekek részéről még nehezen feldolgozható, mivel sokszor találkoznak ezáltal olyan szituációval, ahol elhagyják őket az önkéntesek. Mindezek mellett az önkéntesek szaktudás nélkül vehetnek részt olyan projektekben, ahol akár felsőoktatásban szerzett szakirányú diploma lenne szükséges. A képzetlen munkaerő sokszor nem előnyt, hanem idő és energiavesztést eredményez a helyieknek, azt meg sem említve, hogy helyi szakemberektől vesznek el több esetben munkát, ezáltal keresetet. Ez természetesen nem minden önkéntes programra érvényes. Ennek okáért nagyon fontos az információszerzés, hogy egy hiteles és megbízható szervezettel tudjanak együttműködni a segíteni vágyók. Az utak során előfordulhat, hogy a nyugati értékeket ráerőltetik a helyi közösségre, ezzel aláásva az ottani kultúrát és a sajátos megoldásokat. Ezzel a tevékenységgel nem csak megzavarják az ilyen utazások a helyi közösséget, hanem hamis képet is festenek az adott országról, kliséket generálnak. Egy felé alárendelt társadalmi képet kelt. Több önkéntes is nyilatkozott már arról, hogy látogatásuk során kisebb Afrikai falvakban a helyiek egyenlővé tették azt, hogy ha valaki ilyen szándékkal érkezik azzal, hogy nagy vagyonnal rendelkezik. Mivel nem rendelkeznek pontos információval erről, így arra asszociálnak, hogy a világ összes pénze az önkénteseknél van, és azt a képet mutatja, hogy rájuk kell támaszkodniuk (The Voluntourist, 2015).

4.1.1.2. Önkéntesek tapasztalatai

Többféle indíttatás vehet rá valakit arra, hogy elmenjen egy olyan utazásra, ahol elsődlegesen nem a saját jólétével, hanem más közösségek és környezet segítésével foglalkozzon. A hagyományos önkéntes inspiráció, mint maga az öröm az, ha tudunk segíteni valakinek, mellett ma már megjelennek más motiváló erők. A tapasztalatszerzés és személyes fejlődés egy olyan központi fókusz lett az önkéntesség, illetve az önkéntes utazások terén, ami elengedhetetlen manapság főleg a fiatalok számára. Az ilyen utazásokon szerzett kapcsolati tőkét a későbbiekben több területen is tudják kamatoztatni karrierjük során. A személyes fejlődést elsődlegesen négy

részre lehet bontani: karrierépítésre, önbizalom növelésre, kommunikációs készségek fejlesztésére és elhivatottságra. A karrierépítés sok szempontból elsődleges tényező, mivel már az ön-életrajzokban is fel lehet tüntetni bármiféle önkéntes tevékenységet. A gap year (szünetév) sok fiatal számára ad olyan lehetőséget, hogy felfedezze saját magát, megismerje tágabban a világot, és elsajátítson olyan tapasztalatokon alapuló készségeket, amit a megszokott mindennapi környezetében nem tudna. Emiatt egyre többen választja ezt a lehetőséget tanulmányaik során. Az önkéntes tevékenység és ezzel összekapcsolódó utazás már a céges csapatépítő rendezvényekre is kihat, mivel itt egy jó ügy nevében csapatkohézióra ösztönző tevékenységet folytatnak a dolgozók. Önkéntes tevékenység során a soft skillek (személyes kompetenciák) is erősíthetők, mint például a kommunikáció, az önállóság, kreativitás és empátia. Ezek a személyes kompetenciák az önkéntest mind a munka világában, mind a magánéletben segíthetik a későbbiekben. Sok fiatal érzi azt, hogy az ilyen utak az önbizalom növelésében segítettek számukra, mivel a komfortzónából való kilépés olyan területek megismerésére kényszerítette őket, amit nagy valószínűségben máskor nem tapasztaltak volna meg. Egy ilyen fajta másik közösség olyan biztonságérzetet tud nyújtani, ahol ki merik magukat próbálni új és különböző területeken. Ezek mellett az érzés, hogy valami többre hivatottak tudja őket motiválni bizonyos kerekteken belül. Az önkéntesek tisztában vannak azzal, hogy nem tudják megváltoztatni a világot, azonban egy kis részükkel, idejükkel vagy anyagi szempontból vissza tudnak adni a társadalomnak, illetve meg szeretnék osztani azt a tudásukat, amivel rendelkeznek. A kommunikációs készségek terén is rengeteg lehetőségük van tanulni és változni. Itt kimondottan más nyelvek elsajátítására, vagy az érthető és tiszta asszertív kommunikáció gyakorlására van lehetőségük. Az önkéntes utazások során a résztvevők gyakran részesülnek ezek mellett helyi élményekben munkájuk során, mivel olyan közösségekben dolgoznak, amelyek kultúrája, szokásai eltérhetnek a sajátjuktól. Ezáltal lehetőségük nyílik megismerni új embereket, hagyományokat, ételeket és gondolatmeneteket. Egy önkéntes a munkája során szoros kapcsolatot alakíthat ki a helyi közösséggel, és hozzájárulhat a közös célok eléréséhez (The Voluntourist, 2015).

Az önkéntesek szemszögéből az egyik legnagyobb félelem, hogy utazásuk során egy nem megbízható szervezettel működnek együtt. A helyi szervezetek könnyen ki tudják használni az önkénteseket, és nem biztosítanak számukra megfelelő körülményeket, annak ellenére, hogy az utazók nagy összegeket fizetnek ki. Az önkéntesek is érzékelik, hogy sokszor túl nagy hangsúlyt fektetnek ezek az utazások a látogatók élményeire, ahelyett, hogy a rászoruló közösségekre összpontosítanak. Tapasztalat és tudás nélkül vesznek részt olyan területeken, ahol ér-

zélkelhetően inkább csak hátráltatják a munkát. Felmerül bennük a kérdés, hogy ha például Angliában vagy Franciaországban nem engednék őket papír és tapasztalat nélkül tanítani, akkor indonéz faluban miért van rá lehetőség. Az önkéntesek élményét szintén elrontja sokszor a helyiek hozzáállása, mert érzékelik, hogy direkt hagyják őket érvényesülni, hogy azt gondolhassák, hogy a munkafolyamatban nagy szerepet vállaltak. Ez a szituáció egy leereszkedő helyzetet generál, ami mind az önkéntesnek, mind a helyieknek negatív élményt nyújt (NowThis Impact, 2018).

4.2. Külföldi önkéntes szervezetek, platformok és utazási irodák

4.2.1. Projects Abroad

Több az önkéntes turizmus népszerűsítésére létrejött külföldi online platformmal vagy utazási irodával találkozhatunk. A Projects Abroad vezető szervezet az önkéntes turizmus területén, olyan programokat kínál, amelyek ötvözik az önkéntes munkát az utazással. A szervezet hangsúlyozza a fenntartható megoldásokat és a közösségi elkötelezettséget. Világszerte számos projektet kínálnak, beleértve a tanítást, az orvosi gyakorlatot és a természetvédelmi kezdeményezéseket. A programok minden korosztály és képzettségi szint számára elérhetőek, rövid és hosszú távú elköteleződési lehetőségekkel. 1992 óta 136371 önkéntes vett részt általuk kínált utazásokon. A honlapon az utazni vágyók könnyedén kiválaszthatják a kívánt desztinációt, az önkéntes munka típusát és az időtartamot (projectsabroad.co.uk, 2024).

Jelenleg 137 projektet kínálnak, melyeknek desztinációja lehet Botswana, Kenya, Tanzánia, Ghána, Dél-Afrika, Kambodzsa, Nepál, Srí Lanka, Mongólia, Fülöp-szigetek, Thaiföld, Görögország, Románia, Argentína, Ecuador, Mexikó, Costa Rica, Jamaica, Peru és Fidzsi. Az önkéntes munka típusát is kiválaszthatják az utazni vágyók, foglalkozhatnak gyermekfelügyelettel, fogyatékossgal élő gyermekek gondozásával, általános ápolási projekteken és gyermekekkel kapcsolatos szociális munkában vehetnek részt. Ezek mellett orvostudományi és egészségügyi területtel is foglalkozhatnak, azon belül is fogászattal, általános orvostudománnyal, szülészeti, ápolói területtel, táplálkozás és foglalkozási terápiával, gyógyszerterákkal, fizioterápiával, közegészségüggyel és logopédiával (projectsabroad.co.uk, 2024).

A természetvédelem és környezet területén az önkéntesek számára lehetőség van az Afrikai bushveld vagy a szavanna területének megóvásában való részvételre, valamint a világ ikonikus helyszínein, például a Galapagos-szigeteken, Patagónia partvidékén és az esőerdőkben végzett munkára. Az állatvilág megőrzéséhez is hozzájárulhatnak orrszarvú-, tengeri teknős- és

cápvédelmi programokban, valamint főemlősök rehabilitációjában (projectsabroad.co.uk, 2024).

A tanítás is jelentős szerepet kap az önkéntes programjaikban. A különböző oktatási lehetőségek közé tartozik a felnőttoktatás, a dráma-, angol-, francia- és informatikaoktatás, valamint az írni-olvasni tanítás. Kiemelt figyelmet kap a fiatalok támogatása és sajátos nevelési igényű tanulók segítése is (projectsabroad.co.uk, 2024).

A törvény és emberi jogok területén az önkéntesek az emberi jogok védelmében, jogi segítségnyújtásban működhetnek közre, míg az építkezési projekteken való részvétellel közösségi létesítmények építésében és felújításában segédkezhetnek. A sport terén a kosárlabda, labdarúgás és egyéb sportágak oktatásában vállalhatnak szerepet, segítve a közösségi sportélet fejlesztését (projectsabroad.co.uk, 2024).

A mikrofinanszírozási projektek hozzájárulnak a gazdasági fejlődéshez, míg a kulturális elmélyülési projektek, például a nomád életmód és a Pacific Island Village projektek, lehetőséget adnak az önkénteseknek a helyi kultúrák mélyebb megismerésére. Az üzleti élet terén az önkéntesek pénzügyi, HR, IT, marketing és PR feladatokban szerezhhetnek tapasztalatot, akár a helyi vállalkozások fejlesztésében is segítve (projectsabroad.co.uk, 2024).

Az újságírás területén a nyomtatott sajtóban, rádióban és televízióban dolgozhatnak, míg az állatgyógyászatban és állatgondozásban az állatvédelem és -rehabilitáció területén tevékenykedhetnek. A szociális munka terén a lóterápia, pszichológiai tanácsadás és szociális szolgáltatások biztosítása várja az önkénteseket, akik fontos támogatást nyújtanak a közösségek számára (projectsabroad.co.uk, 2024).

A nemzetközi fejlesztés és a tengervédelem szintén izgalmas lehetőségeket kínálnak. Az óceánok, tengeri teknősök és cápák megóvása kiemelten fontos feladat. A nők és menekültek támogatása, valamint az ifjúságfejlesztési programok is célzottan az egyes csoportok támogatását szolgálják, lehetőséget biztosítva az önkéntesek számára, hogy valódi társadalmi változást idézzenek elő (projectsabroad.co.uk, 2024).

Végül a mérnöki projektek olyan szakmai gyakorlatokat biztosítanak, amelyek során az önkéntesek új technikai készségeket sajátíthatnak el, míg a kulturális elmélyülés és merítési programok mélyebb betekintést nyújtanak a helyi közösségek életébe (projectsabroad.co.uk, 2024).

A Projects Abroad nemzetközi szervezet fontosnak tartja az általános tájékoztatást az önkéntes turizmusról, a honlapon is található ezzel kapcsolatos összefoglaló, ami megemlíti ennek az alturizmusnak a definícióját, és részletezi előnyeit és hatásait. A szervezet széles körben kínál olyan lehetőségeket is, amelyeket különböző célcsoportok igényeihez igazítottak. A tizenévesek, családok és szakemberek mellett nagy hangsúlyt fektet a szervezet a gap year hallgatókra és az egyetemistákra is (projectsabroad.co.uk, 2024).

A gap year hallgatók támogatására és fejlődésére való tekintettel célzottan gap year projektek és utazások is elérhetők, amelyek kifejezetten a szünetéves diákok igényeihez igazodnak. Az a cél, hogy az önkéntesek ne csupán tapasztalatot gyűjtsenek, hanem új készségekkel, szélesebb látókörrel és életre szóló élményekkel térjenek haza. Az előre összeállított csomagok mellett lehetőség van személyre szabott program összeállítására is, amely teljesen illeszkedik az önkéntes céljaihoz és elvárásaihoz. A gap year alatt lehetőség nyílik különféle szakmai utak kipróbálására, és annak felfedezésére, hogy mi iránt lelkesedik az önkéntes. Ez különösen hasznos azok számára, akik bizonytalanok karrierútjukban. A projektek során közvetlen kapcsolatba kerülhetnek helyi szakemberekkel, így közvetlenül tőlük tanulhatnak, miközben valós munkakörnyezetben tapasztalatot szereznek. Ezek a tapasztalatok később előnyt jelenthetnek az önéletrajzukban. A résztvevők megismerhetik, hogy különböző országokban milyen mindennapi kihívások vannak jelen, és hogyan segíthetnek másokon ott, így mélyebb betekintést nyernek a globális problémákba. A Projects Abroad célja, hogy fenntartható változást hozzon azoknak a közösségeknek, akikkel együtt dolgoznak. Minden projektjük és szakmai gyakorlatuk etikus, jól támogatott, és hosszú távú fejlődésre törekszik. Az önkéntesek munkája így nem csupán ideiglenes, alkalmi segítség, hanem a jövő érdekében történő befektetés. Az eredmények fenntarthatóságát a szervezet egy saját globális adatbázis segítségével figyeli. Az utazás személyiségformáló ereje lehetőséget biztosít az önismeret elmélyítésére. A különböző országokban szerzett tapasztalatok segítségével új megvilágításba helyezik önmagukat, azt, hogy hogyan segíthetnek másokon, és milyen erősségeik vannak. A Projects Abroad átfogó támogatást nyújt a szünetév alatt tevékenykedő önkénteseket abban, hogy olyan projektet válasszanak, amely számukra a legértékesebbek lehetnek (projectsabroad.co.uk, 2024).

Az egyetemistáknak külön szakmai gyakorlat lehetőséget és emellett külföldi önkéntes munkával összekapcsolt utazást kínál a szervezet. A hallgatók saját tanulmányi területükhöz kapcsolódó önkéntes programokban vehetnek részt, ahol az elméleti tudásukat gyakorlatban is alkalmazhatják. Például, ha valaki természetvédelmi projektben szeretne részt venni, és terepen dolgozna együtt természetvédőkkel és tudósokkal, akkor lehetősége nyílik, hogy gyakorlatban

is megérthesse mélyebben a biológia, ökológia vagy földrajz témaköreit. Ha valaki a kisgyermekkorai nevelést vagy tanári pályát választotta, akkor tudását egy gyermekgondozási vagy tanítási projekt során fejlesztheti, amely ideális terep a jövőbeli pedagógiai gyakorlatok kipróbálására (projectsabroad.co.uk, 2024).

A Projects Abroad segít megtalálni azokat a projekteket, amelyek leginkább megfelelnek a diákok tanulmányainak és érdeklődési körének. A szervezet emellett támogatást is nyújt az önkénteseknek diplomamunkához vagy disszertációhoz szükséges adatok gyűjtésében. Azok a tapasztalatok, amiket az önkéntesek külföldi utazásaik alatt szereznek, gyakran figyelemfelkeltő hatással rendelkeznek a munkáltatók körében. Az interjúkon és állásjelentkezéseknél a hallgatók kiemelhetik azokat a készségeket, amelyeket a kihívások leküzdése során sajátítottak el (projectsabroad.co.uk, 2024).

4.2.2. Volunteer World

A Volunteer World egy összehasonlító platform, amely nemzetközi önkéntes lehetőségeket kínál. Segít az utazóknak megtalálni és lefoglalni az érdeklődési körükhöz illeszkedő önkéntes programokat. A platform több mint 1600 projektet kínál 84 országban, hangsúlyozva az etikai normákat és a társadalmi hatást. Emellett támogatást nyújt a jelentkezési folyamat során, és pénzügyi biztonságot garantál a résztvevőknek. Egy olyan utazást is kínál, ahol Magyarország a fogadó ország, és az önkéntesek állatgondozókként tudnak segíteni Erdősmecskén (volunteerworld.com, 2024).

A szervezet széles körben kínál nemzetközi önkéntes lehetőségeket. Azok számára, akik első sorban a természet megőrzése iránt érdeklődnek, számos olyan projektet kínálnak, ahol a tengeri élet védelme van előtérbe helyezve. Az önkéntesek olyan helyszíneken, mint Costa Rica, Dél-Afrika, Belize, a Fülöp-szigetek és Spanyolország együtt dolgozhatnak bálnákkal, delfinekkal, cápákkal és tengeri teknősökkel, ezáltal hozzájárulva a tengeri ökoszisztémák megővéséhez. Ugyanakkor azok számára is van választási lehetőség, akik a szárazföldi állatokkal való munkát részesítik előnyben. Oroszlánok, orrszarvúak, pandák, orangutánok és gorillák védelmét célzó programok várják az önkénteseket Afrikában, Ausztráliában, Latin-Amerikában és Délkelet-Ázsiában. Továbbá, a Volunteer World információkat nyújt az elefánt- és lajhár menhelyek, illetve utcai állatmentő központok számára elérhető programokról is, ezáltal biztosítva a legjobb lehetőségeket az állatvédelem iránt érdeklődők számára (volunteerworld.com, 2024).

Az éghajlatváltozás elleni küzdelemben is kivehetik a részüket az önkéntesek, akik támogathatják például az újra erdősítési programokat Új-Zélandon, részt vehetnek a hulladékcsökkentési törekvésekben Portugáliában, vagy megismerkedhetnek a kenyai biogazdálkodással. A szervezet több mint 100 környezetvédelmi programot kínál, amelyek közvetlen hatással vannak a természetre és a helyi közösségekre, lehetőséget biztosítva a résztvevőknek, hogy fenntartható módon járuljanak hozzá a környezetvédelemhez. Ezek mellett a közösségi szolgálatok széles választéka várja azokat az önkénteseket, akik emberekkel szeretnének foglalkozni. Az emberi jogi programok, építési projektek, valamint a kulturális és művészeti kezdeményezések mind önkéntesek bevonásával valósulnak meg, akik értékes hozzájárulást nyújtanak a közösségek megerősítéséhez (volunteerworld.com, 2024).

Az oktatás terén is sokrétű lehetőségek állnak rendelkezésre. Azok a tanárok, akik nemzetközi tapasztalatokat keresnek, vagy azok, akik még csak most tanulják a szakmát, részt vehetnek egyéb képesítéseken, miközben Ázsia és Dél-Amerika egzotikus helyszínein tanítanak. Az oktatási programok a közösség tagjai számára új jövőbeli lehetőségeket teremtenek. Emellett egészségügyi szakemberek és orvostanhallgatók is csatlakozhatnak a Dél-Amerikában, Afrikában és Ázsiában elérhető orvosi programokhoz (volunteerworld.com, 2024).

A Volunteer World minden korosztály számára biztosít kínálatot, azonban kiemelkedő figyelmet biztosít a szakmai gyakorlat és a csoportos önkéntesség területére is. Az egyetemi hallgatóknak olyan önkéntes projekteket biztosítanak, amit szakmai gyakorlatként is el tudnak ismertetni. Akár orvostanhallgató, üzleti tanulmányokat folytató diák vagy állatorvosjelölt, mindenki megtalálhatja a számára megfelelő gyakornoki programot. A szervezet emellett csoportos önkéntességet is kínál, így a résztvevők tudnak fejlődni a csapatmunka és kommunikáció terén is, amit később kamatoztatni tudnak karrierjük során (volunteerworld.com, 2024).

4.2.3. TourRadar

A TourRadar egy olyan platform, amely különböző önkéntes turizmust kínáló utazási irodákat mutat be, lehetővé téve a felhasználók számára, hogy összehasonlítsák a különböző önkéntes élményeket. Olyan utazási irodákkal dolgozik együtt, mint a Discover Corps, Trunk Travel, GVI, Fuze Ecoteer Outdoor Adventures, No Limit Adventures és Volunteering Solutions. A platform számos olyan programot sorol fel, amelyek a közösségi szolgálatra, a természetvédelemre és az oktatásra fókuszál. A programok hosszúsága és költsége változó, így különböző preferenciákhoz és árakhoz igazodnak (tourradar.com, 2024).

A TourRadar utazási szakértői összeállították az általuk kínált tíz legjobb önkéntes túracsomagot, amelyek világszerte különleges élményeket kínálnak a résztvevőknek. Ezek a csomagok lehetővé teszik, hogy az utazók ne csak felfedezzék a különböző helyszíneket, hanem helyi közösségekkel dolgozva pozitív hatást is gyakoroljanak a látogatott területekre (tourradar.com, 2024).

Például a Gyermekgondozási önkéntes program Cuscóban lehetőséget biztosít arra, hogy a résztvevők Peruban, Cusco városában segítsenek a helyi gyerekek ellátásában és támogatásában. A Casablanca - Marrakech Privát 6 nap című program pedig Marokkó különleges városába kalauzolja el az utazókat, ahol lehetőség nyílik a helyi kultúra és közösségek mélyebb megismerésére az önkéntesség mellett. A Vietnami kaland és önkéntesség – 17 nap című program során a résztvevők nemcsak önkéntes munkát végezhetnek, hanem Vietnam lenyűgöző tájait is felfedezhetik. A 7 napos közösségi alapú turizmus egy olyan csomag, amely közvetlenül a helyi közösségekkel való együttműködést célozza, hogy az utazók autentikusabb tapasztalatokhoz jussanak. Az Ausztrália – Beachside Wildlife Adventure azok számára ideális választás, akik az állatvilággal szeretnék foglalkozni, és közben gyönyörű tengerparti tájakat szeretnék felfedezni. A Costa Rica – Családi önkéntes kaland kifejezetten családok számára ajánlott, akik közösen szeretnék részt venni önkéntes tevékenységekben, miközben élvezhetik Costa Rica természetközeli környezetét (tourradar.com, 2024).

Az Elefánt Jaipur Túra Program Indiában, három éjszakás és négy napos programja különleges élményt nyújt az elefántokkal való találkozás révén, és lehetőséget biztosít, hogy az utazók részt vegyenek ezen nagyszerű állatok megóvásában és gondozásában. A Nepál Újjáépítési Önkéntes Program olyan önkénteseket keres, akik segíteni szeretnék a nepáli újjáépítési munkálatokban, különösen a 2015-ös földrengés által érintett területeken. A Zsiráf Központ, Elefánt Árvaház és Bomas of Kenya vezetett napi túra Nairobiban egy egyedülálló napi túra Kenya fővárosában, amely során a látogatók közelről ismerkedhetnek meg a helyi vadvilággal (tourradar.com, 2024).

Végül a Nepál otthoni tartózkodása és önkéntes munkája az iskolában című program lehetőséget kínál az önkéntesek számára, hogy helyi családoknál szálljanak meg, és közben önkéntes munkát végezzenek nepáli iskolákban, ezzel segítve a gyermekek oktatását és mindennapi életét. Ezek a túracsomagok nemcsak élménydúsak, hanem hozzájárulnak a közösségek jólétéhez és fejlesztéséhez is, amelyben az utazók maradandó nyomot hagyhatnak (tourradar.com, 2024).

4.2.4. HelpX

A HelpX egy olyan online platform, amely összeköti a világ különböző pontjain található gazdaságokat, farmokat, vendégházakat és egyéb szálláshelyeket önkéntes segítőkkel. A résztvevők rövid távú munkával cserélhetnek szállást és étkezést a házigazdákkal. A HelpX elsősorban kulturális cserére és gyakorlati tapasztalatszerzésre nyújt lehetőséget azoknak, akik szeretnének külföldön utazni és helyi emberekkel együtt élni. A platformon jelenleg 11654 fogadó hely és 1018 önkéntes van regisztrálva (helpx.net, 2024).

4.3. Az önkéntes turizmussal kapcsolatos külföldi tanulmányok

4.3.1. Az önkéntes turizmus és fajmegőrzés kapcsolata Utila szigetén, Hondurasban

A multispecies (több fajjal foglalkozó) önkéntes turizmus egy olyan iparág, ahol az ökológiai és gazdasági erőforrások felhasználása mellett az érzelmi kötődésre és a különböző állatfajokkal való együttélésre épül. Az önkéntesek anyagi hozzájárulást biztosítanak a különböző rezervátumoknak, hogy részt tudjanak venni a fajok megőrzésében, mint például teknősök, bálnacápák, iguának megvédésében. Az ilyen fajta természetvédelmi önkéntesség érzelmi gazdaságra épít, így az érzelmi kötődések piacképes értékekké válnak. Az önkéntes turizmusban előfordul, hogy a természetet gyakran áruként kezelik, hogy kielégítsék az emberi érzelmi igényeket (K. V. Brondo, 2018).

A résztvevők számára az ilyen fajmegőrzési programok nem csak érzelmekkel kapcsolatos élményeket nyújt, hanem társadalmi státuszban is befolyásolható tényező lehet, mivel a résztvevők felhasználhatják az itt szerzett tapasztalataikat oktatási vagy munkahelyi környezetben (K. V. Brondo, 2018).

4.3.2. Az önkéntes turizmus hatásai Costa Ricában: Tinédzserek, közösségek és a környezet

Costa Ricában egy profitorientált környezetvédelmi önkéntes turizmus program során szakértők megvizsgálták, hogy az ilyen programokban való részvétel hogyan befolyásolja a tinédzserek viselkedését és hozzáállását. A tinédzser önkéntesek általában kevés készséggel és tapasztalattal rendelkeznek a helyi közösségek gazdasági, társadalmi és környezeti problémáinak megoldásához, és nem mindig képesek hosszú távú változásokat hozni, azonban a program rö-

vid távon növelte a résztvevők környezeti tudatosságát és hozzáállását a társadalmi és környezeti problémák iránt. Bár a program után csökkent a résztvevők önkéntes tevékenysége, 19%-uk továbbra is aktívan részt vett különböző önkéntes projekteken (A. J. Schneller & S. Coburn, 2018).

5. KUTATÁS MÓDSZERTANA

A kutatás során primer és szekunder adatgyűjtést, illetve kvantitatív és kvalitatív kutatást végeztem. A kvantitatív kutatási módszerek elsősorban a mennyiségi gyűjtést és adatelemzést segítették elő a témában, azonban a téma heterogenitását figyelembe véve fontosnak tartottam a kvalitatív kutatási módszerek használatát is, hogy az eredményeknél a tartalom összefüggéseire koncentrálna következtetéseket tudjak levonni.

5.1. Szekunder kutatás

A szekunder kutatás során hazai és külföldi szakirodalmak, online elérhető honlapok, videók és tudományos cikkek elemzését végeztem, amelyek az önkéntesség és az önkéntes turizmus témakörét vizsgálták. A kutatás célja az volt, hogy a hazai és nemzetközi szakirodalom alapján jobban megértsem az önkéntesség trendjeit, motivációit és a társadalmi hatásait, valamint, hogy összehasonlítsam a különböző országok önkéntes programjainak és szervezeti működésének jellemzőit a hazai kezdeményezésekkel.

A vizsgált források között szerepeltek olyan tudományos cikkek és tanulmányok, amelyek a fiatalok önkéntességhez való hozzáállását, motivációit, valamint az önkéntesség társadalmi és gazdasági hatásait tárgyalták. Emellett hazai és nemzetközi önkéntes szervezetek weboldalain elérhető információkat is elemeztem, hogy képet kapjak az önkéntesség gyakorlati aspektusairól, példáiról és lehetőségeiről.

A szekunder kutatás eredményei fontos háttérinformációkat biztosítottak, amelyek lehetővé tették a primer kutatás adataival való összevetést, és további szempontokat nyújtottak a témával kapcsolatos fő kérdések megválaszolásához.

5.2. Primer kutatás

Primer kutatásom három fő módszerre épült, fókuszcsoportos beszélgetésekre, mélyinterjúkra és kérdőíves felmérésre. A cél az volt, hogy átfogó képet kapjak a 18–35 év közötti, első sorban a felsőoktatásban részt vevő fiatalok önkéntességgel kapcsolatos motivációiról, valamint a hazai önkéntességet támogató szervezetek működéséről és tapasztalatairól.

A kutatás két fókuszcsoportos beszélgetést foglalt magában. Az első csoportban hat, önkéntes tapasztalattal nem rendelkező, míg a második csoportban hét, korábban már önkéntesként tevékenykedő személy vett részt. A résztvevők mind felsőoktatásban tanuló, 18–35 év közötti fiatalok voltak. A fókuszcsoportok célja az volt, hogy részletesebben megértsem azokat a tényezőket, amelyek vonzzák vagy visszatartják a fiatalokat az önkéntességtől, illetve, hogy feltárjuk az önkéntességgel kapcsolatos élményeiket és motivációikat. A beszélgetések során félig strukturált kérdéssort alkalmaztam, amely lehetővé tette a résztvevők számára, hogy szabadon fejtsék ki véleményüket, és egymással interakcióba lépve megvitassák nézeteiket. Fontosnak tartottam, hogy megkérdezzem a fiatal korosztályt és így egyrészt standardizált adatokat gyűjtsek, másrészt lehetőséget adjak a résztvevőknek, hogy egyéni tapasztalataikat és véleményüket megoszthassák.

A kutatás második szakaszában nyolc mélyinterjút készítettem olyan hazai szervezetek és alapítványok képviselőivel, amelyek aktívan foglalkoznak önkéntességgel. Az interjúk során célzottan arra törekedtem, hogy feltárjam az önkéntes programok szervezésének és irányításának tapasztalatait, valamint a szervezetek önkéntesekhez kapcsolódó elvárásait és kihívásait. A félig strukturált interjúk módszerével a beszélgetések során olyan kulcskérdésekre koncentráltam, mint az önkéntesek toborzása, motiválása és megtartása bizonyos rendezvényeken, valamint a hazai önkéntes szféra fejlődési lehetőségei. A mélyinterjúk során külön kitértünk az alkalmi rendezvényekre és az állandó projektekre. A kutatásom során az interjúalanyok között volt egy anonimitást kérő szervezet képviselője is. Az ő kérésének eleget téve a dolgozatban sem a szervezet nevét, sem a résztvevő személyazonosságát nem tüntettem fel, illetve az interjú tartalmát úgy használtam fel, hogy az ne legyen visszavezethető a konkrét szervezetre.

A mélyinterjúk időpontjai, formái és résztvevői a következők voltak:

2024.10.15. – *Személyes interjú*, Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája; Paragh Bianka – elnökhelyettes

2024.10.21. – *Online videóhívás*, Amigos a gyerekekért alapítvány; Rapos Renáta – projektmenedzser

2024.10.22. – *Személyes interjú*, anonimitást kérő állatmenhely

2024.10.31. – *Online videóhívás*, Magyar Vöröskereszt; Szabó Dávid – ifjúsági referens

2024.11.01. – *Online videóhívás*, Magyar Festők Társasága; Boros P. Ilona – vezetőségi tag

2024.11.01. – *Online videóhívás*, Flowpoint Ifjúsági Egyesület; Lichtenthal Tina – egyik alapító tag, jogi és pénzügyi vezetésért, valamint pályaaorientációért felelős koordinátor

2024.11.01. – *Online videóhívás*, Hegyörség Törökbálint Polgárőr Egyesület; Udvari Szabolcs – egyesület elnöke

2024.11.04. – *Online videóhívás*, Máltai Szeretetszolgálat, Ökrös Benjamin – önkéntes koordinátor

Az empirikus adatgyűjtés harmadik eleme egy online kérdőív volt, amelyet összesen 217 fő töltött ki. A kérdőív célja az volt, hogy szélesebb körben megismerjem a fiatal felnőttek önkéntességhez való hozzáállását, motivációikat és az önkéntes turizmus iránti érdeklődésüket. A kérdőívben zárt és nyitott kérdéseket egyaránt alkalmaztam, hogy számszerűsíthető adatokat és kvalitatív válaszokat is kapjak. A kérdőív terjesztése online platformokon keresztül történt, célzottan olyan csoportokat célozva, ahol a felsőoktatásban részt vevő fiatalok nagyobb számban vannak jelen. A kutatásom ezen része nem reprezentatív, azonban szükségesnek éreztem egy mintakutatásnak az elvégzését, mivel nagyon sok érdekes, a jövőben további kutatások alapjaihoz alkalmas eredményt tudtam megfogalmazni.

A kutatás módszertani sokszínűsége lehetővé tette, hogy különböző szempontokból közelítsem meg az önkéntesség kérdéskörét, és részletesebben feltárjam mind a fiatalok egyéni motivációit, mind a szervezetek szakmai perspektíváját. A különböző adatgyűjtési módszerek kombinálása nem reprezentatív, de fontosnak tarottam megkérdezni a szervezetek és a célcsoport tagjait is, hogy átfogó eredményeket kapjak, amelyek alapját képezik a kutatásom következtetéseinek és javaslatainak.

6. EREDMÉNYEK

6.1. A fiatalok motivációi az önkéntes programokban

A fókuszcsoportos interjúk során megfigyelhető volt, hogy a még nem önkénteskedő fiatalok motiváció gyanánt elsődlegesen a különböző érdeklődési körükhöz fűződő kíváncsiság volt. Olyan területeket emeltek ki, mint környezetvédelem, állatvédelem vagy szociális munka. Az önkéntes tevékenységtől elsődlegesen személyes fejlődést vagy szociális készségek fejlesztését várnák el.

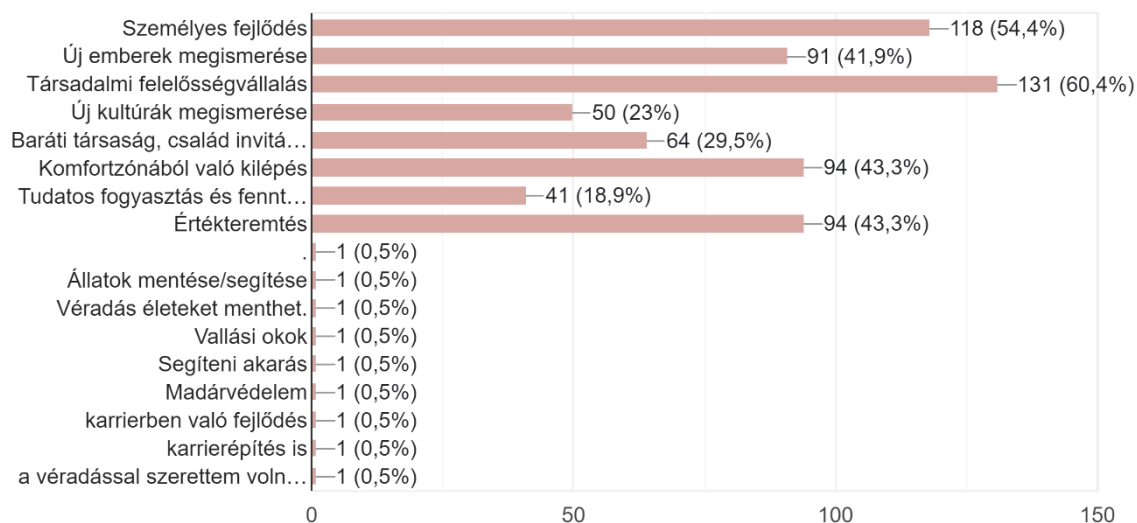
Az önkéntességben már részt vevők számára kiemelten fontos a szervezett keretek között végzett tevékenység, mivel bevallásuk alapján egyedül nem vágtak volna bele ilyen projektbe. Számukra a segítség öröme, a közösségi élmények és azok hálája és szeretete, akiken segítettek jelentett nagy motivációs erőt.

Az egyik lelelkesebb résztvevő, akinek már van tapasztalata önkéntes utazásokkal kapcsolatban egy teknősrézervátumban, kiemelte, hogy az egzotikus helyszín és a tengeri élővilág iránti szeretet motiválta elsősorban, mivel biológusnak tanul. Az itt szerzett tapasztalatok nem csak szociális, hanem szakmai fejlődést is jelentettek számára, különösen mivel Magyarországon ilyen lehetősége nincsen a gyakorlatban. Az angol nyelvi és kommunikációs készségek erősítését is kiemelte, mivel egyik feladata a turisták körbevezetése volt.

Az 1. ábra szerint a társadalmi felelősségvállalás és a személyes fejlődés a leggyakoribb motivációs tényezők az önkéntességre (131 és 118 fő), amit az értékteremtés és a komfortzónából való kilépés követ. A kérdésnél a kitöltőknek volt lehetősége egyebeket meghatározni, amik által további érdekes információkat tudhattam meg. Kiemelték többek között a karrierépítést és a véradás életmenő funkcióját, emellett a különféle állatmentés fontosságát és vallásik okokat is megjelöltek. Ez arra utal, hogy az önkéntes programokat úgy érdemes kialakítani, hogy hangsúlyozzák ezeket a személyes és társadalmi előnyöket, amelyek további ösztönző erőt képviselhetnek (1. ábra).

Ha már önkénteskedtél, mi motivált a részvételre? (ha még nem tetted, mi motiválna)

217 válasz

1. ábra: Ha már önkénteskedtél, mi motivált a részvételre? (ha még nem tetted, mi motiválna)

Forrás: saját szerkesztés

A szervezetek képviselői is különböző motivációkat említettek meg, amit a visszajelzések alapján fogalmaztak meg. Az Amigos a Gyerekekért szervezet például a beteg gyerekekkel való kapcsolatfelvételt és mentorálást biztosítja, amely során a fiatal önkéntesek saját szociális és kommunikációs készségeiket fejleszthetik. Hasonlóan, a Magyar Ifjúsági Vöröskereszt programjaiban részt vevő fiatalok visszajelzései alapján az önkéntesség hozzájárul az önismeret és az önbizalom növeléséhez, különösen az egészségügyi és elsősegélynyújtási tapasztalatok révén. Ezen szervezetek számára az önkéntesek mentorálása, képesítése és támogatása fontos szerepet játszik a hosszú távú együttműködések kiépítésében. Ugyanakkor az állatmenhelyek számára a motivációs tényezők közé tartozik az állatok iránti empátia, amit az önkéntesek, például az ideiglenes befogadók, a mindennapi gondozás során élnek át. Mindezek mellett a Máltai Szeretetszolgálat programjai a fiatalabb korosztály még a felsőoktatás előtt részt vesz ilyen kezdeményezésekben főleg a kötelező közösségi szolgálat elvégzése miatt.

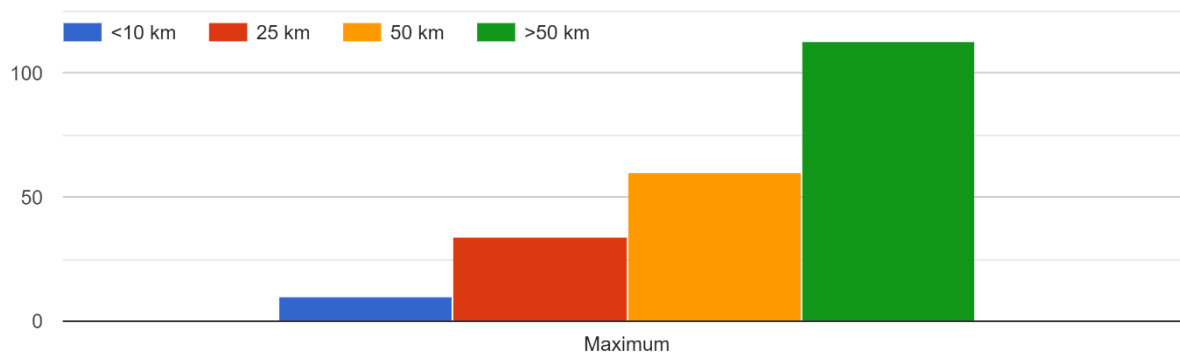
6.2. Az önkéntes tevékenységhez kapcsolódó események és projektek

Önkéntes tevékenységben már tapasztalt és tapasztalatlan fiatalok mind hiányolják az információkat és hirdetéseket a lehetőségekről. Ritkán, főleg az ünnepek során találkoznak adománygyűjtésekkel, mikulás futással, jótékonyági előadásokkal és gálákkal, azonban ezek mind alkalmi események és csak rövid ideig elérhetőek. A már önkéntességben részt vevők találkoztak olyan platformokkal, ahol tudtak alkalmi eseményekről tájékozódni, mint például az árvíz során szükséges homokzsákpakolásról, azonban ők is első sorban hallgatói szervezeteken keresztül informálódtak ezekről a lehetőségekről.

Az egyik résztvevő a külföldi önkénteskedése során azt tapasztalta, hogy a résztvevők visszajelzései alapján a hosszabb elköteleződés mélyebb kapcsolatot alakít ki a helyi közösségekkel, ami több információhoz juttatta.

A 2. ábrából kiderül, hogy a válaszadók jelentős része, 113 fő, 50 km-nél nagyobb távolságot is megtenne egy belföldi önkéntes rendezvény kedvéért. Ez azt jelzi, hogy a helyi és regionális önkéntes programok iránt nagy az érdeklődés, azonban egy az önkéntesek nagy része egy számukra érdekes és értékes esemény kedvéért nagyobb távot is megtennének. (2. ábra)

Egy egyszeri belföldi rendezvényért mekkora távot tennél meg maximum?

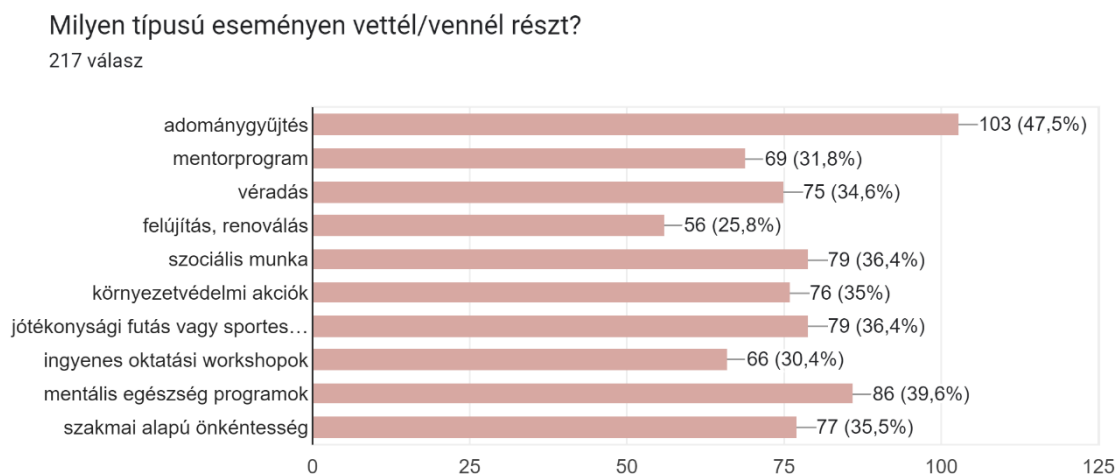

2.ábra: Egy egyszeri belföldi rendezvényért mekkora távot tennél meg maximum?

Forrás: saját szerkesztés

A fiatalok különböző típusú önkéntes események iránt érdeklődnek összességében. A 3. ábra adatai alapján megállapítható, hogy a kitöltők az adománygyűjtés iránti érdeklődése messze a legkiemelkedőbb 103 fővel. Ez arra utal, hogy az egyszeri szervezett események, amik

nem igényelnek nagyobb felkészülést elterjedtebbek. A mentális egészség támogatásával kapcsolatos programok is kiemelkedő érdeklődést váltottak ki a fiatalok között, a véradás, szociális munka és jótékonyági sportesemények mellett. Ezek a tevékenységek összhangban vannak a fiatalok közösségi felelősségérzetével, mivel közvetlen módon tudnak jót cselekedni. A kérdésre több válasz is adható volt (3.ábra).

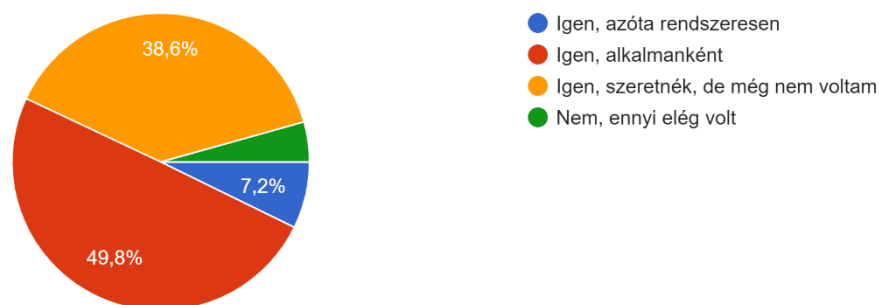
3.ábra: Milyen típusú eseményen vettél/vennél részt?

Forrás: saját szerkesztés

A 4. ábrán látható adatok alapján megállapítható, hogy egy akár egyetemi szervezésű, akár mások által ajánlott önkéntes eseményen való részvétel a fiatalok jövőbeni hozzáállását különböző módon befolyásolta. A válaszolók közel fele elkezdett alkalmanként részt venni önkéntességgel foglalkozni, és 38,6%-a pedig érdeklődik ez irányt a tevékenység iránt. A válaszolók mindössze 4,3%-a nem szeretne a továbbiakban több önkéntes eseményen részt venni (4.ábra).

Volt rá példa, hogy az ilyen eseményeken való részvétel következtében máskor is önkénteskedtél/önkénteskednél?

207 válasz

4.ábra: Volt rá példa, hogy az ilyen eseményeken való részvétel következtében máskor is önkénteskedtél/önkénteskednél?

Forrás: saját szerkesztés

Az alapítványok és szervezetek képviselőivel készített mélyinterjúm során mindegyikük meghatározta a saját általuk szervezett projektek kereteit.

Az Amigos a gyerekekért szervezet által az önkéntesek rendszeres kórházi látogatásokon és jótékonysági eseményeken vesznek részt, ami egy hosszabb elköteleződéssel jár. A szervezet aktívan építi a fiatal közösséget és biztosítja a személyes fejlődést segítő mentorálási lehetőségeket az önkéntesek számára, amelyek soft skill-ek, mint például kommunikáció és időmenedzsment fejlesztését célozzák.

A HÖOK felsőoktatási mentorprogramjában, ami a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű első éves hallgatókra fókuszál, 2023-ban mindössze 3000 mentorált és 250-300 mentor vett részt. A programba jelentkező már felsőbb éves azonos területen tanuló egyetemisták (mentorok) támogatják a programban részt vevő mentoráltakat az első két szemeszterben. A mentor segíti eligazodni mentoráltját a tanulmányi és adminisztrációs kérdésekben, valamint tájékoztatást nyújt az aktuális pályázatokról, lehetőségekről és ösztöndíjakról. A HÖOK az aktuális problémákban is igyekszik segíteni, mint például a nemrégiben esedékes árvíz helyzetében. A szervezet tagjai egy árvíz elleni munkacsoportot hoztak létre, amelynek tagjai bármikor készek voltak mozgósítani magukat, hogy segítsenek, ahol tudnak. A munkacsoport elsődleges feladatának tekintette, hogy felmérje az érintett területek szükségleteit, és összegyűjtse a szükséges információkat. Ehhez egy online űrlapot készítettek, amelynek segítségével a hallgatók

és a helyi lakosok is megoszthatták tapasztalataikat és javaslatukat. Az összegyűjtött adatok alapján a munkacsoport kapcsolatba lépett a megfelelő minisztériumokkal és hatóságokkal, hogy koordinálhassák a segítségnyújtást. A HÖÖK tevékenysége példaértékű volt, hiszen mindössze 3 nap alatt 2500 hallgató jelentkezett a segítségre a form miatt.

A Magyar Ifjúsági Vöröskereszt kiemelkedő programjai, mint az Országos Kortárs-Felkészítő Tábor (OKFT) és a Balatoni Elsősegélynyújtó Szolgálat (BESZ), nagyobb elköteleződést igényelnek, lehetőséget biztosítva a fiatalok számára, hogy közösségben fejlesszék szociális és elsősegélynyújtási készségeiket. Ezen kívül további önkéntes programokkal foglalkoznak, mint a csecsemőgondozás, elsősegélynyújtás, véradásszervezés, adománygyűjtés és szociális tevékenységek. A szervezet programjai országos és helyi szinten egyaránt zajlanak, például a BESZ a Balaton partján valósul meg, az OKFT pedig a szolnoki ifjúsági táborban kap helyet. Egyes rendezvények, mint az Országos Csecsemő- és Kisdédgondozási Verseny vagy az Országos Elsősegélynyújtó verseny döntője, minden évben más városban zajlanak, így szélesebb közönséget érhetnek el.

Az állatmenhelyek számára az adománygyűjtések és szállítási segítségnyújtások jelentenek nagy segítséget az ideiglenes befogatók tevékenysége mellett. Az általam megkérdezett menhely próbálkozott kutyasétáltatásos programmal, de távoli fekvésük és kevésnek bizonyuló esemény marketingük miatt ez nem bizonyult népszerűnek.

A Magyar Festők Társasága önkéntes programjai közé tartozik a kiállításszervezés, a kiállítási anyagok installálásában való részvétel, valamint fiatal zenei közreműködők szerepeltetése a kiállításmegnyitókön. Az egyesület évente körülbelül 5-6 kiállítást szervez, amelyek általában három hétig tartanak. Az interjú alapján a Magyar Festők Társasága komoly erőfeszítéseket tesz a fiatalok bevonására a képzőművészeti programokba. Az egyesület különös figyelmet fordít a digitalizációra, a nemzetközi kapcsolatokra, valamint a fenntarthatóságra. A jövőbeni terveik között szerepel a fiatal generáció nagyobb arányú bevonása, valamint a nemzetközi kiállítási lehetőségek bővítése.

A Hegyőrség Törökbálinti Polgárőr Egyesület, amely az ország első szolgálati kutyás polgárőr egyesülete, alapvető célként a törökbálinti közrend és közbiztonság védelmét, valamint a bűnmegelőzést tűzte ki, azonban az egyesület programjai közé tartozik a környezetvédelmi, állatvédelmi és közrendvédelmi feladatok ellátása is. Jelenleg az egyesület napi járőrszolgálatokra összpontosít. Nagyobb rendezvényeken és bemutatókon májustól októberig vesznek részt.

A Flowpoint Ifjúsági Egyesület célja, hogy Törökbálinton egy biztonságos és inspiráló közösségi teret biztosítson a 6-16 éves gyermekek számára. Az egyesület tevékenységei révén a fiatalok lehetőséget kapnak közösségi élmények szerzésére, játékos tanulásra, valamint kulturális és művészeti tevékenységek kipróbálására. Az egyesület programjai közösségi eseményeket, családi napokat, Halloweeni rendezvényeket, piknikeket és heti rendszerességű angol nyelvű foglalkozásokat tartalmaznak. Ezek az események hozzájárulnak a közösség összetartásához és a gyerekek fejlődéséhez.

A Máltai Szeretetszolgálat állandó programjai főként fejlesztő jellegűek, különösen a hátrányos helyzetű településeken, ahol a foglalkozások 90%-a játékokra és mozgásos programokra összpontosít, elsősorban az általános iskolai korosztály számára. Emellett alkalmi eseményeket is szerveznek, mint a karácsony előtti élelmiszer-gyűjtés vagy az augusztusi tanszergyűjtés. Október környékén a szociális világnap alkalmából minden évben 350 adag ételt főznek közösen és osztanak szét a hajléktalanoknak az önkéntesek segítségével.

A mélyinterjúk készítése során megfigyelhettem, hogy milyen programok és események vannak kisebb és nagyobb szervezeteknél, alapítványoknál.

6.3. Az egyetemi kezdeményezések szerepe

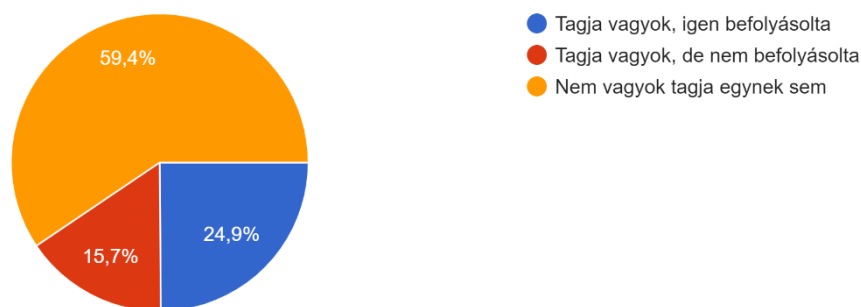
A megkérdezett fiatalok megállapították, hogy kiemelkedően fontos szerepet játszik az egyetemi környezet az önkéntesség terén. A már segítőszándékú tevékenységben résztvevők hallgatói szervezetek kezdeményezésein keresztül jutottak el olyan szervezetekhez és alapítványokhoz, ahol mai napig tevékenykednek alkalmanként. A még ebben nem sok tapasztalatot szerzett egyetemisták a felsőoktatási intézmény által létrehozott eseményeket szintén érdekesnek találják, egy emlékeztetőnek, hogy van ilyen lehetőségük is, ennek ellenére úgy érzik, hogy ezekről az eseményekről nincsenek teljes mértékben tájékoztatva.

A HÖÖK nagy hangsúlyt fektet a 2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról önkéntességgel foglalkozó pontjára, és annak népszerűsítésére, mivel egy általuk készített felmérés alapján sok intézményben még nincs önkéntességgel kapcsolatos creditszerzési lehetőség. A fókuszcsoportokban megkérdezettek körül egyik személy sem tudott a törvényrendeletéről, ami szerint önkéntességért kreditet tudnak szerezni az egyetemeken, azonban többen megemlítették, hogy önkénteskedni akár olyan területen is tudnának, ahol tapasztalataik a szakmai fejlődésben is segítenék őket.

A 5. ábra adatai alapján a válaszadók jelentős része nem tagja hallgatói szervezetnek (127 fő), míg a tagok közül 54 fő úgy véli, hogy ez befolyásolja önkéntességben való részvételét. Ez azt sugallja, hogy a hallgatói szervezetek támogathatják az önkéntes tevékenységeket, mivel tagjaik számára megteremthetik az első kapcsolatot az önkéntességgel, ami hosszabb távon is ösztönözheti a résztvevőket (5. ábra).

Tagja vagy valamilyen hallgatói szervezetnek? Ez befolyásolta az önkéntességben való részvételét?

217 válasz

5.ábra: Tagja vagy valamilyen hallgatói szervezetnek? Ez befolyásolta az önkéntességben való részvételét?

Forrás: saját szerkesztés

A Flowpoint Ifjúsági Egyesület és az Amigos a gyerekekért szervezet is szeretne szorosabb kapcsolatot kiépíteni az egyetemekkel a közösségi projektek népszerűsítése érdekében. A két mélyinterjún mindkét képviselő úgy vélekedett, hogy az egyetemi kezdeményezések révén a fiatalok könnyebben értesülnek az önkéntességi lehetőségekről, és ösztönzést kapnak a részvételre, így ezek a programok fontos szerepet játszanak a társadalmi felelősségvállalás kultúrájának kialakításában. A HÖÖK jövőbeni tervei között szerepel egy országos önkéntes hálózat kiépítése, amely még szorosabb kapcsolatot biztosítana a hallgatók és különböző szervezetek között, valamint lehetőséget adna a hallgatók tanulmányainak önkéntes munkával való szorosabb összekapcsolására.

6.4. Az önkéntes turizmus hatása az utazási szokásokra és preferenciákra

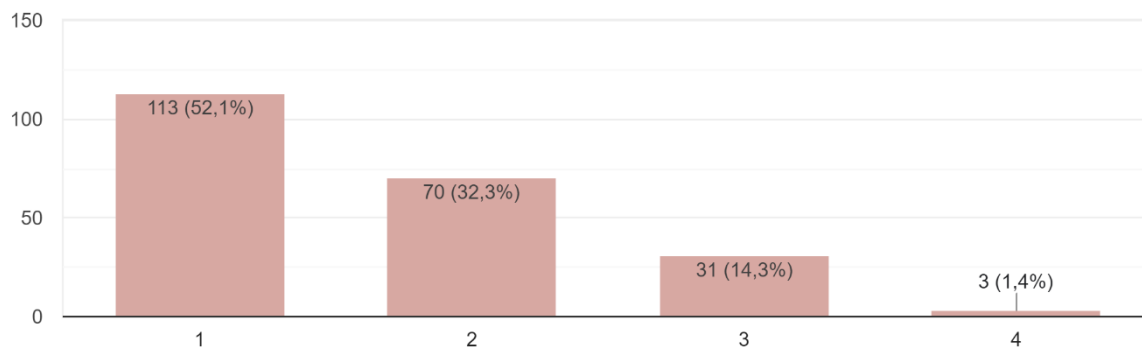
Az önkéntes turizmus fogalmával még nem találkoztak a fókuszcsoporthoz tartozók tagjai egy személy kivételével, így többségüknek nem játszott szerepet utazási döntéseik során az önkéntesség fogalma, de összességében nyitottak lennének erre a lehetőségre a jövőben. Többben azonban azok

körül, akik még nem próbálták ki az önkéntességet kiemelték, hogy először elsősorban hazai programokon vennének részt, mivel azzal közvetlen hatást tudnának elérni a hazai közösségekre, és meg tudnák tapasztalni az önkéntességet. A már tapasztalt önkéntesek körül voltak, akik kiemelték, hogy szívesen vennének részt külföldi programon, mivel az egzotikus helyszínek és kultúrák megismerése vonzó számukra.

Az alábbi ábrán látható adatok alapján a válaszadók 52,1%-a számára nem fontos jelenleg az önkéntes lehetősége az utazási döntéseik során. Mindössze a megkérdezettek 15,7%-a nyilatkozott úgy, hogy valamilyen mértékben befolyásolja ez a lehetőség őket utazásaik során (6.ábra).

Mennyire befolyásolja az utazási döntéseidet az önkéntesség lehetősége?

217 válasz

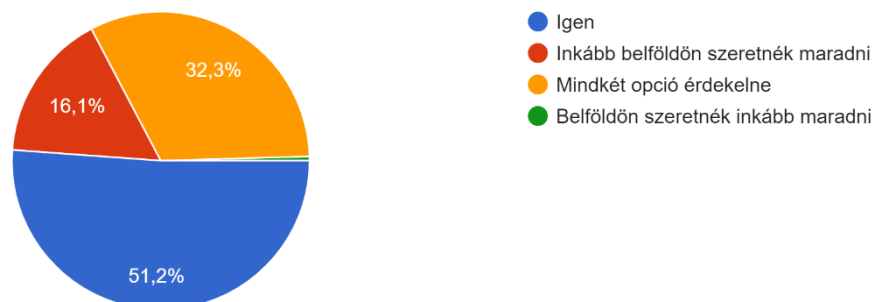
6.ábra: Mennyire befolyásolja az utazási döntéseidet az önkéntesség lehetősége?

Forrás: saját szerkesztés

A 7. ábra alapján azonban megállapítható, hogy a válaszadók közül a legtöbben, 181 fő, szívesen utaznának külföldre önkéntes tevékenység céljából. Ez arra utal, hogy maga az önkéntes programok iránti érdeklődés nem korlátozódik a belföldi lehetőségekre, hanem a nemzetközi elköteleződés is vonzó a résztvevők számára (7. ábra).

Szívesen utaznál ilyen céllal külföldre?

217 válasz

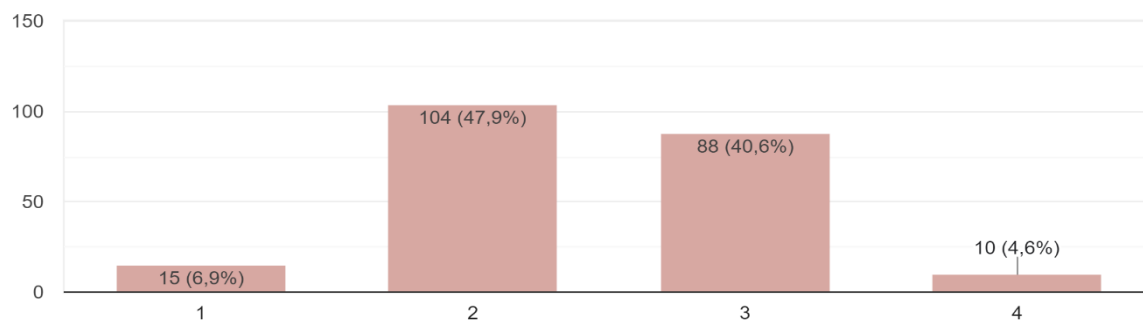
7.ábra: Szívesen utaznál ilyen céllal külföldre?

Forrás: saját szerkesztés

A 8. ábra alapján a válaszadók 47,9%-a kevésbé preferálná az önkéntes turizmust egy hagyományos turisztikai utazás helyett, ami hasonló tendenciát mutat az 5. ábrával, azonban a 40,6%-ot kitevő második legnagyobb csoport inkább nyitott az önkéntes utakra, ami mutat némi érdeklődés efelé az alturizmus felé (8.ábra).

Mennyire választanád az önkéntes turizmust egy hagyományos turisztikai utazás helyett?

217 válasz

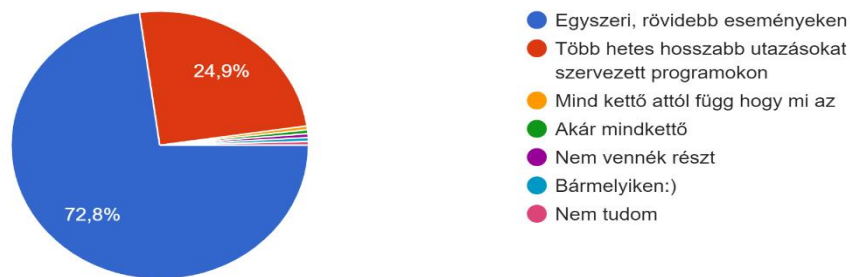
8.ábra: Mennyire választanád az önkéntes turizmust egy hagyományos turisztikai utazás helyett?

Forrás: saját szerkesztés

Az önkéntes turizmus iránti érdeklődés összességében alacsonyabb, mint a jótékonyági, alkalmi események iránti nyitottság, ami arra utal, hogy a fiatalok elsősorban rövidebb idejű eseményeken vagy utazásokon vennének szívesen részt (9.ábra).

Milyen típusú önkéntes programon vennél inkább részt?

217 válasz

9.ábra: Milyen típusú önkéntes programon vennél inkább részt?

Forrás: saját szerkesztés

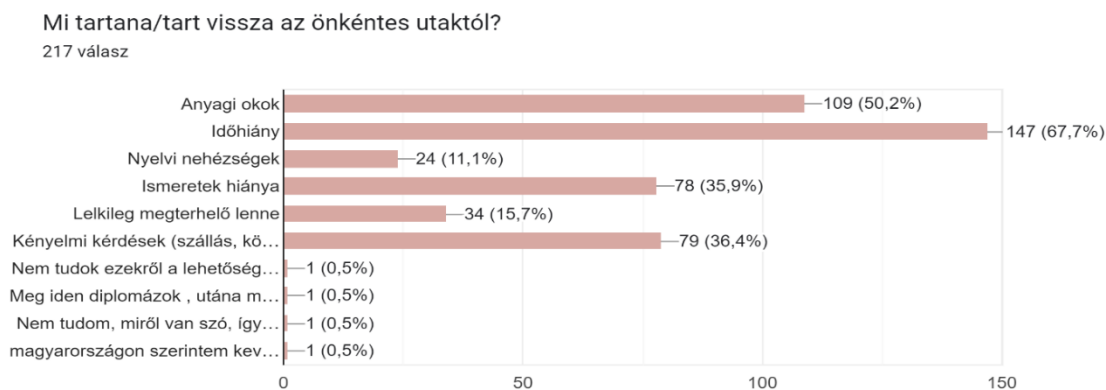
Az egyesületekben dolgozó szakemberek úgy vélekedtek az interjúk során, hogy elsősorban a belföldi önkéntes turizmusban tudnak részt venni rendezvényeikkel. Azonban az Amigos a gyerekekért szervezet és a Magyar Festők Társasága szeretne a jövőben nemzetközi területekre is nagyobb hangsúlyt fektetni.

6.5. A fiatalokat hátráltató tényezők az önkéntes turizmus területén

A fókuszcsoportos interjú során megkérdezett fiatalok megállapították, hogy elsősorban az időhiányt, az anyagi megterhelést és az információhiányt emelték ki, mint hátráltató erőt. A már önkéntes tevékenységet végző fiatalok nehezményezik, hogy a promóciók csak alkalmi eseményekre koncentrálnak, nem pedig rendszeresebben megrendezett eseményekre. Az időzítést is problémaként említették, különösen az egyetemi eseményeknél, ahol nem mindig a megfelelő időpontban megrendezett események is csökkenthetik a részvételi hajlandóságot. Többen kiemelték, hogy a megfelelő marketing és a szélesebb körű tájékoztatás növelhetné az érdeklődést az önkéntes turizmus iránt Magyarországon.

A 10. ábrán megjelenő adatok szerint az időhiány és az anyagi okok a legfőbb visszatartó tényezők (147 és 109 fő), amelyek miatt a válaszadók nem tudnak részt venni az önkéntes utakban. A kérdésnél lehetőség volt egyébek meghatározására is, amik által további érdekes információkat gyűjthettem. A kitöltők között volt, aki a jelenlegi tanulmányai miatt nem szeretett volna ilyen utazásokon részt venni, azonban a diplomaszerzés után lehetőséget lát arra, hogy kipróbálja magát ezen a területen is. Azonban az egyik kitöltő egy kimondottan érdekes választ

adott, mely gondolatra én is az egész kutatásomat alapoztam, miszerint: Magyarországon kevesen tudnak az önkéntes turizmus, mint utazási fajta létezéséről, itthon ez sajnos nem egy létező dolog (10. ábra).

10.ábra: Mi tartana/tart vissza az önkéntes utaktól?

Forrás: saját szerkesztés

7. KÖVETKEZTETÉSEK ÉS JAVASLATOK

7.1. Az önkéntes rendezvények és utazások jövője Magyarországon

Az önkéntes turizmus, mint fogalom Magyarországon még nem teljesen ismert, és az ezzel kapcsolatos lehetőségek nincsenek kellő mértékben kiaknázva. Az önkéntesség elsősorban szervezetek, alapítványok és egyesületek állandó munkájával és bizonyos jótékonyági, környezetvédelmi rendezvényekkel vannak jelen hazánkban.

Az önkéntesség, mint motiváció, jelen van a fiatalok utazási döntéseiben, főleg azoknál a személyeknél, akik szeretnék részt venni a társadalmi felelősségvállalásban, fejleszteni saját magukat és közben különleges élményekkel gazdagodni. Az önkéntes turizmus esetében azonban az is megfigyelhető, hogy az önkéntesség csak bizonyos helyzetekben jelenik meg, mint elsődleges motiváció. Ez által elmondható, hogy jelenleg sok fiatal számára inkább kiegészítő lehetőség, mintsem meghatározó pont.

Magyarországon jelenleg több önkéntességgel kapcsolatos turisztikai esemény elérhető, amelyek a társadalmi felelősségvállalás mellett személyes és szakmai fejlődést biztosítanak a fiataloknak. Vannak világszinten kiemelkedő rendezvényeink, mint például a PET Kupa, ami egyediségének és kreativitásának köszönhetően nagy népszerűségnek örvend. Ahogyan azt a kutatásom során valaki meg is fogalmazta, Magyarországon az önkéntes turizmusnak csak kezdetleges jelei találhatók, és elsősorban a rövidebb távú események és rendezvények örvendnek népszerűségnek. Az önkéntesség egyik fő célját, a segítségnyújtást és az élményszerzést kombináló események nagy hatással lehetnek a fiatalok motivációjára. A PET Kupához hasonló kezdeményezések vihetnek minket előrébb az önkéntes turizmus terén.

Hazánkban az utazási irodák csomagjai nagyon ritkán tartalmazzák önkéntességgel kapcsolatos tevékenységet. Kimondottan ilyen területre fókuszáló aktívan is működő utazásokkal pedig szinte egyáltalán nem lehet találkozni. A külföldi platformokat és lehetőségeket tanulmányozva megállapítható, hogy ez az alturizmus más országokban aktívan és sikeresen működik. A hazai turizmus a jövőben támaszkodhat a külföldi példákra.

Azok a fiatalok, akik szívesen vennének részt önkéntes utazásokon sokszor olyan preferenciákkal rendelkeznek, amik megkövetelik, hogy egy ilyen élmény során valamilyen formában önmagukat építeni tudják. A szakmai fejlődés lehetősége, az egyetemi szakmai gyakorlat elvégzése vagy az önéletrajzba való önkéntes tevékenység feltüntetése az elsődleges szempont. Utazási döntéseiket így ezek a tényezők befolyásolják.

Az egyetemek aktívan részt vesznek az önkéntesség népszerűsítésében, és több programot is szerveznek, amelyek során a hallgatók közvetlenül be tudnak kapcsolódni bizonyos jótékonyági tevékenységekbe. Az egyetemi rendezvények, mint például az Önkéntesség Hete a Budapesti Gazdasági Egyetemen, a hallgatói szervezetek rendezvényei, illetve az önkéntességet járó kreditszerzési lehetőség felhívása erős hatást gyakorol a fiatal hallgatókra. Az egyetemi kezdeményezések során a hallgatók gyakran kapcsolatba kerülnek olyan szervezetekkel, amelyekhez később akár rendszeresen is vissza tudnak járni önkénteskedni.

7.2. Javaslatok az önkéntes turizmus fejlesztésére

Az önkéntes turizmus fejlesztésének egyik kulcseleme az információk elérhetősége. A fiatalok sokszor úgy érzik, hogy nincs elég tájékoztatás az ilyen rendezvényekről és utazásokról. Napjainkban elengedhetetlen a folyamatos információáramlás, akár digitális akár offline módon.

A hazai önkéntes események további színesítése érdekében javasolt lenne egy központi összefoglaló platform létrehozása, ahol egyszerűbben tudnak informálódni. Ilyen kezdeményezések már léteznek hazánkban, azonban a köztudatban még nincsenek jelen. A növekvő érdeklődés miatt fontos lenne ezeknek a platformoknak a folyamatos fejlesztése és aktualizálása, kiemelt figyelmet fordítva az előzetes vélemények megosztására.

Továbbá új rendezvények és rövidebb ideig tartó események szervezése a még kevés önkéntes tapasztalattal rendelkező fiataloknak egy jó lehetőséget adna, hogy először kényelmesebb és biztonságosabb közegben próbálhassák ki magukat. Sokan tartanak a külföldi utazástól, azonban, ha hazai közegben megtapasztalnak egy bizonyos önkéntes tevékenységet, akkor otthonosabban tudnak dolgozni külföldön is.

A belföldi turizmusban további lehetőségek is vannak. Például a falvakban, tanyákon élő idősebb személyek már nem mindig tudják elvégezni a háztartásuk körüli munkákat, akár állattartásról vagy növénytermesztésről van szó. Vannak olyan kezdeményezések, ahol egy ilyen farmra szervezeten el tudnak látogatni segíteni vágyók, és a kerti munka mellett az idősebb generációtól közvetlen módon tudnak értékes elméleti és gyakorlati tudást szerezni. A munkáért cserébe ellátást és szállást kaphatnak az önkéntesek. Ezek a kezdetleges programok már működő külföldi példákra hajaznak.

A felsőoktatási intézményekben is szerencsés lenne, ha több önkéntes programot integrálnának bele a tanévbe, mivel az előre szervezett programok nagyobb népszerűségnek örvendenek. Ezek mellett anyagi segítséggel, ösztöndíjakkal történő támogatással is elősegítené az

ilyen irányba való megmozdulásokat. Erre van már hazai példa egyetemi szinten. A rendszeres és hosszabb távú önkéntes programok népszerűsítése segíthetne abban, hogy a fiatalok elköteleződjenek az önkéntes turizmus mellett.

7.3. A kutatás korlátjai és további kutatási irányok

A jelen kutatásom egyik korlátja, hogy az interjúk és a kérdőíves adatok korlátozott mintából származnak, így nem reprezentatívak. Az eredmények nem teljesen általánosíthatóak, azonban alapot képeznek a további ilyen témában végzendő kutatásoknak.

A kutatás további irányai között több, nagyobb mintán alapuló felmérések készítése, további események, rendezvények és programok felkutatása lehetséges. Ezen kívül a külföldi példák további elemzése és külföldi önkéntesekkel készített interjúk is segíthetik a további kutatásokat.

8. ÖSSZEFOGLALÁS

Összességében a kutatásom végére érve úgy érzem, hogy még csak most fogtam bele az információk összegyűjtésébe.

Az önkéntesség iránti érdeklődés nagysága globálisan is meghatározható. Számos formája közül válogathatnak a segíteni vágyók: szervezetek, alapítványok és egyesületek alkalmi vagy állandó munkájába csatlakozhatnak be vagy rövidtávú eseményeken próbálnák ki magukat. Az utazás szerelmesei pedig kombinálni is tudják a jótékony célú munkát az utazás élményeivel.

A fiatalok motivációja egyre jobban eltér a hagyományos önkéntestől, és egyre inkább egy új hozzáállással fordulnak a témához. A közösségépítés, a személyes fejlődés, a szakmai tapasztalat szerzése és a soft skillek fejlesztése az elsődleges motiválóerő az önkéntes tevékenységben való részvételnél. Az önkéntesség egy különös oximoron lett az önzetlenség és az önzőség között.

Magyarországon számos kiemelkedő esemény és projekt létezik, amelyek a társadalmi felelősségvállalás nevében tevékenykednek, azonban maga az önkéntes turizmus még gyerekcipőben jár. A rendezvények további fejlesztésével és növelésével a belföldi önkéntes turizmus rövid időn belül fejlődni tudna, ami szintén lehetőséget adna a külföldi kezdeményezésekre is a jövőben.

Az önkéntes turizmus terjedését akadályozza a pontos információk, az anyagi támogatások és a programok hiánya. Az alkalmi rendezvények figyelemfelkeltőek lehetnek a motiváció megszerzésében, illetve anyagi támogatások, például egyetemi ösztöndíjak befolyásolhatnák a jövőben a fiatalok utazási szokásait.

A felsőoktatási intézmények nagy szerepet játszanak az önkéntes tevékenységek népszerűsítésében, mint közvetítő. A hallgatók, főleg azok, akiknek még nincs tapasztalata ilyen tevékenységben nagyobb hajlandóságot mutatnak olyan események részvétele iránt, amit szervesen, részletesen kommunikálva közvetítenek a hallgatói szervezetek és az egyetemi vezetőség. Sokak számára egy kezdő jó élmény kell az önkéntesség terén, hogy utána máskor is szívesebben nyissanak ebbe az irányba.

Az önkéntesség, az ezzel foglalkozó rendezvények és maga az önkéntes turizmus egy nagyon hosszan és részletesen kutatható téma, mivel rengeteg oldala, alfejezete és nézete van. A kutatásom még csak a legfelső réteget karcogtatja. Azonban a téma fontossága, bizonyos

területeken való kiforratlansága és érdekessége mindenképpen további kutatások alapja lehet. Személy szerint én is szeretném még tovább kutatni a témát a jövőben.

IRODALOMJEGYZÉK

2011. évi CCIV. törvény a nemzeti felsőoktatásról [online] Elérhető: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a1100204.tv> [Hozzáférés dátuma: 2024.11.02.]

A. J. Schneller & S. Coburn, 2018. *For-profit environmental voluntourism in Costa Rica: teen volunteer, host community, and environmental outcomes* [online] Elérhető: <https://doi.org/10.1080/09669582.2017.1421200> [Hozzáférés dátuma: 2024.10.27.]

apsaraadventures.com, 2024. *Kis csoportos utazások* [online] Elérhető: <https://apsaraadventures.com/kiscsoportos/> [Hozzáférés dátuma: 2024.11.01.]

Better Volunteering Better Care, 2014. *International Volunteering: Trends and Insights* [online] Elérhető: https://bettercarenetwork.org/sites/default/files/International%20Volunteering%20-%20Trends%20and%20Insights_0.pdf [Hozzáférés dátuma: 2024.03.19.]

Budapesti Gazdasági Egyetem, 2024. *Fenntarthatóság* [online] Elérhető: <https://uni-bge.hu/hu/fenntarthatosag> [Hozzáférés dátuma: 2024.10.30.]

Ch. R. Hollas & T. Jamal & K. M. Woosnam, 2022. *Host self-esteem in volunteer tourism*. Journal of Sustainable Tourism

Csordás, I., ed., 2017. *Gyakorlati útmutató intézményi önkéntes programok létrehozásához és működtetéséhez: CSELEKVVÖ közösségek aktív közösségi szerepvállalás EFOP-1.3.1-15-2016-00001*. [e-könyv] Budapest: Szabadtéri Néprajzi Múzeum, Múzeumi Oktatási és Módszertani Központ, NMI Művelődési Intézet Non profit Közhasznú Kft., Országos Széchényi Könyvtár. [online] Elérhető: https://cselekvokozossegek.hu/wp-content/uploads/CSK_utmutato_onkentesség.pdf [Hozzáférés dátuma: 2024.10.27.].

Czike, K., & Kuti, É. 2006. *Önkéntesség, jótekonyság, társadalmi integráció*. Budapest: Non-profit Kutatócsoport és Önkéntes Központ Alapítvány

futuratravel.hu, 2018. *Segítő utazás* [online] Elérhető: <https://futuratravel.hu/segito-utazas/> [Hozzáférés dátuma: 2024.10.27.]

Fényes, H., 2015. *Önkéntesség és új típusú önkéntesség a felsőoktatási hallgatók körében*. Debrecen: Debreceni Egyetemi Kiadó

Gyorgyovich, M. & Menich, D. & Simon, N. & Kollár, D. & Szodorai, D., 2020. *Önkéntesség Magyarországon 2018*. Budapest: Századvég Kiadó

helpx.net, 2024. *HelpX* [online] Elérhető: <https://www.helpx.net/> [Hozzáférés dátuma: 2024.10.31.]

humtour.com, 2024. *Fenntarthatóság* [online] Elérhető: <https://www.humtour.com/hu/fenntarthatosag/> [Hozzáférés dátuma: 2024.10.27.]

K. V. Brondo, 2018. *Entanglements in multispecies voluntourism: conservation and Utila's affect economy* [online] Elérhető: <https://doi.org/10.1080/09669582.2018.1477784> [Hozzáférés dátuma: 2024.10.27.]

komarom.katasztrófavedelem.hu, 2024. *Katasztrófavedelmi ifjúsági verseny* [online] Elérhető: <https://komarom.katasztrófavedelem.hu/33728/katasztrófavedelmi-ifjusagi-verseny> [Hozzáférés dátuma: 2024.11.02.]

Központi Statisztikai Hivatal, 2021. *Önkéntes munkát végzők* [online] Elérhető: <https://www.ksh.hu/ffi/2-10.html> [Hozzáférés dátuma: 2024.03.19.]

Molnár, Zs., 2022. *A nemzetközi önkéntesség szerepei, hatásai és társadalmi diskurzusai Magyarországon* [egyetemi doktori téziszfüzet] Pécs: Nyelvtudományi Doktori Iskola, Nyelv és Kommunikáció Doktori Program, Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Elérhető: <https://pea.lib.pte.hu/bitstream/handle/pea/34992/molnar-zsolt-tezis-hun-2022.pdf?sequence=3&isAllowed=y> [Hozzáférés dátuma: 2024.03.19.]

NowThis Impact, 2018. *Samantha Nutt on the Problems of Volunteer Tourism* [video online] Elérhető: <https://www.youtube.com/watch?v=C6noWoS6QXw> [Hozzáférés dátuma: 2024.10.15.]

onkenteskozpontalapitvany.hu, 2023. *Átláthatóság* [online] Elérhető: <https://www.onkenteskozpontalapitvany.hu/atlathatosag/> [Hozzáférés dátuma: 2024.10.27.]

petkupa.hu, 2022. *Palackra Magyar* [online] Elérhető: https://www.petkupa.hu/hu_HU/ [Hozzáférés dátuma: 2024.11.01.]

projectsabroad.co.uk, 2024. *What is voluntourism?* [online] Elérhető: https://www.projects-ab-road.co.uk/voluntourism/?projects=Childcare_Childcare%2CDisability%20Care%2CChild-care_Equine%20Therapy%2CGeneral%20Care%20Projects%2CChildcare_Social%20Work [Hozzáférés dátuma: 2024.10.31.]

Public Policy and Management Institute, 2009. *A fiatal önkéntesek mobilitása Európában*. Európai Unió

Roundtable, 2018. *Voluntourism: Doing more harm than good?* [video online] Elérhető: https://www.youtube.com/watch?v=PPIjV_oS9WM [Hozzáférés dátuma: 2024.10.15.]

S. Magrizos & I. Kostopoulos & L. Powers, 2021. *Volunteer Tourism as a Transformative Experience: A Mixed Methods Empirical Study*. Journal of Travel Research

The Voluntourist, 2015. *Documentary 'The Voluntourist': Is voluntourism doing more harm than good?* [video online] Elérhető: <https://www.youtube.com/watch?v=E16iOaAP4SQ> [Hozzáférés dátuma: 2024.10.15.]

tourradar.com, 2024. *Volunteer Tour Operators* [online] Elérhető: <https://www.tourradar.com/gi/volunteer-companies> [Hozzáférés dátuma: 2024.10.31.]

volunteerworld.com, 2024. *Volunteer World* [online] Elérhető: <https://www.volunteerworld.com/en/> [Hozzáférés dátuma: 2024.10.31.]

voroskereszt.hu, 2024. *Országos Elsősegélynyújtó Verseny* [online] Elérhető: <https://voroskereszt.hu/elsegely/orszagos-elsegelynyujto-verseny/> [Hozzáférés dátuma: 2024.11.02.]

I. MELLÉKLET

Kérdőív kérdések

Melyik korosztályba tartozol?

Nemed:

Melyik megyében élsz Magyarországon?

Mi a legmagasabb iskolai végzettséged?

Önkénteskedtél már valaha?

Milyen területen végeznél szívesen önkéntes munkát?

Jelenleg felsőoktatásban veszel részt? (főiskola/egyetem)

Vettél részt az egyetem szervezése vagy támogatása által létrejött önkéntes eseményen?

Milyen típusú eseményen vettél/vennél részt?

Tagja vagy valamilyen hallgatói szervezetnek? Ez befolyásolta az önkéntességben való részvételét?

Ha már önkénteskedtél, mi motivált a részvételre? (ha még nem tetted, mi motiválna)

Volt rá példa, hogy az ilyen eseményeken való részvétel következtében máskor is önkénteskedtél/önkénteskednél?

Hallottál már az önkéntes turizmusról?

Milyen típusú önkéntes turizmus érdekelne a legjobban?

Mennyire választanád az önkéntes turizmust egy hagyományos turisztikai utazás helyett?

Mi tartana/tart vissza az önkéntes utaktól?

Mennyire befolyásolja az utazási döntéseidet az önkéntesség lehetősége?

Milyen típusú önkéntes programon vennél inkább részt?

Szívesen utaznál ilyen céllal külföldre?

Egy egyszeri belföldi rendezvényért mekkora távot tennél meg maximum? [Maximum]

Van valamilyen önkénteskedéssel kapcsolatos rendezvény vagy program, amit különösen érdekesnek találnál? (vagy amiről esetleg hallottál már, azonban még nem próbáltad)

II. MELLÉKLET

Interjú kérdések

Szervezetek / alapítványok / cégek – önkéntes napjainkban

1. Általános bemutatás

- Milyen célokkal szerveznek önkéntes programokat? Milyen társadalmi problémákra keresnek megoldást?
- Mely korosztályra fókuszálnak elsősorban a programok? Milyen mértékben vannak be fiatalokat, egyetemistákat és felsőoktatási hallgatókat?
- Milyen típusú önkéntes programokat szerveznek? (pl. környezetvédelem, oktatás, szociális munka)
- Milyen aktuális programot, eseményt szerveznek jelenleg?
- Milyen térségekben zajlanak a programok? Mennyire gyakori a desztinációválttatás?
- Mennyi ideig tartanak általában a programok? Milyen gyakran szerveznek eseményeket?

2. A fiatalok bevonása

- Szerintük miért fontos a fiatalok bevonása az önkéntes programokba? Milyen előnyökkel jár ez a szervezet, illetve a résztvevők számára?
- Milyen csatornákon keresztül érik el a fiatalokat? Hogyan kommunikálják a programok előnyeit és lehetőségeit? Mekkora az elérésük?
- Milyen szerepet játszik a digitalizáció az önkéntes programok szervezésében és népszerűsítésében?
- Ápolnak-e kapcsolatot egyetemekkel és hallgatói szervezetekkel? Milyen közös programokat szerveznek?
- Hány fiatal vesz részt évente a programokban? Melyik korcsoport a legaktívabb?
- Hogyan lehetne még jobban összekapcsolni az önkéntes munkát a résztvevők tanulmányával és karrierjével?

3. A jövőbeni tervek

- Hogyan mérik a programok hatékonyságát?

- Milyen területeken szeretnének fejlődni, változtatni a következő években?
- Terveznek új típusú programokat, eseményeket?

4. Kihívások és lehetőségek

- Milyen kihívásokkal szembesülnek a fiatalok bevonásában és a programok szervezésében?
- Milyen új lehetőségeket látnak az önkéntes turizmus területén?
- Milyen szerepet játszik a fenntarthatóság az önkéntes programokban?
- Milyen javaslataik vannak az egyetemeknek vagy más szervezeteknek az önkéntes turizmus fejlesztésére?

Nagyon szépen köszönöm a segítséget!

III. MELLÉKLET

Fókuszcsoporthoz kiinduló kérdések

Önkéntességet már végző személyek

1. Motivációk és tapasztalatok

- **Mi lehet motiváló erő, hogy önkéntes munkában vegyenek részt a fiatalok?**

- Hogyan találtad meg az önkéntes lehetőségeket, amelyekben részt vettél? Szerinted ez mennyire volt egyszerű és elérhető mindenki számára?

- **Hogyan befolyásolta a desztináció az önkéntesség kiválasztását, amit végeztél?**

- Milyen konkrét élményeket szereztél az önkéntes munka során? Van-e egy emlékezetes pillanat, amit megosztanál?

(ha aktuális – Egyetemi önkéntes programon vettél már részt? Része vagy/voltál valamilyen hallgatói szervezetnek az egyetemen?)

2. Személyes és szakmai fejlődés

- Éreztél-e fejlődést az önkéntes munkád során? Hogyan hatott ez az önbizalmadra vagy készségeidre?

- **Hogyan járult hozzá az önkéntes munka a szakmai fejlődésedhez vagy a karrieredhez? Hozzájárul egyáltalán?**

- Volt-e olyan kulturális vagy nyelvi akadály, amit le kellett küzdened? Hogyan kezelted ezeket a kihívásokat?

3. Kapcsolatok

- Az önkéntesség során milyen új kapcsolatokra tettél szert?

- Milyen hatással volt az önkéntesség a helyi közösségre, amelyben részt vettél? Mit gondolsz, mennyire volt fenntartható a segítséged?

- **Gondolod, hogy a jövőben is fogsz önkéntes munkát végezni? Miért vagy miért nem?**

4. Szervezetek, programok

- **Vettél részt magyarországi vagy külföldi önkéntes programban? Mi lehet a különbség a kettő között?**

- Hogyan befolyásolták a korábbi önkéntes tapasztalataid a jövőbeli utazási terveidet?
- Az utazási szokásaid különböztek egy élmény utazástól?

5. Javaslatok és fejlesztések

- Mit gondolsz, hogyan lehetne még vonzóbbá tenni az önkéntes turizmus lehetőségeit a fiatalok számára Magyarországon?
- Van-e valamilyen fejlesztési ötleted az önkéntes programok szervezésével vagy támogatásával kapcsolatban?

Van esetleg bármi más, amit még szívesen megosztanál ezzel kapcsolatban?

Önkéntességben még tapasztalatlan személyek

1. Motiváció

- Gondoltál már arra, hogy önkéntes munkát vállalj? Ha igen, miért, ha nem, miért nem?
- **Mi vonzana leginkább egy önkéntes programban? Milyen területen végeznél szívesen önkéntes munkát (pl. környezetvédelem, szociális munka, állatvédelem)?**

2. Információk

- Hallottál már az önkéntes turizmusról, mint lehetőségről? Hol?
- Mennyire érzed magad tájékozottnak az önkéntességgel kapcsolatos programokról, rendezvényekről? Mennyire könnyen találhatóak meg ezek az információk?
- **Milyen típusú információk segítenének abban, hogy részt vegyél egy önkéntes programban?**
- Része vagy/voltál valamilyen hallgatói szervezetnek az egyetemen?

3. Lehetséges akadályok

- Mi tartott vissza eddig attól, hogy önkéntes munkát vállalj? (pl. idő, anyagi okok, nyelvi nehézségek, ismeretek hiánya)

- Mit gondolsz, milyen előnyökkel vagy kihívásokkal járna egy ilyen típusú utazás számodra?

- Milyen támogatást vagy segítséget várnál egy önkéntes program szervezőitől, hogy részt vegyél?

4. Személyes és szakmai vonatkozások

- Hogyan látod, az önkéntes munka hogyan tudna hozzájárulni a személyes vagy szakmai fejlődésedhez?

- Van-e olyan terület, amelyben önkéntes tapasztalatot szereznél a karriered építése érdekében? Miért? Miben segítene?

5. Magyar és nemzetközi lehetőségek

- Ha választhatnál, szívesebben végeznél önkéntes munkát Magyarországon belül vagy inkább külföldön? Miért?

- Van-e valamilyen rendezvény vagy program, amit különösen érdekesnek találnál, ha önkénteskednél? Akár általános, akár konkrét

6. Jövőbeli tervek és javaslatok

- Mi kellene ahhoz, hogy elgondolkodj egy önkéntes utazás lehetőségén a közeljövőben?

- Milyen típusú programokat látnál szívesen Magyarországon, hogy több fiatalt vonzzanak az önkéntesség felé?

Van esetleg bármi más, amit még szívesen megosztanál ezzel kapcsolatban?